

TEMAER:
Mulig løsning
på fuktproblemet
+ Bedre lys i mørketiden

PRØVEKJØRT:
ADRIA SUPERTWIN
Ruver i terrenget

SKIFERIE
Vinterparadis under radaren

BOBIL

UKE 41
10. OKTOBER
2025

RØMTE FRA
STRESS OG GJELD
Flyttet inn på 6 kvm

REISE: KUNSTNERDALEN RUNDT

TETT MELLOM OPPLEVELSENE

INN H O L D

4 Nyheter

16 Kommentar: Bybobil - hvor kommer navnet fra?

18 Prøvekjørt: Adria SuperTwin 600 SPB

24 Prøvekjørt: Malibu Genius 641 LE

30 Førsteintrykk: Challenger X150

36 Helårsbruk: Ekstralys til bobilen

40 Fukt: Mulig løsning på fuktproblemet

44 Reise: Kunstnerdalen rundt

52 Reise: Blandete erfaringer med Nortrip

56 Reise: Skiferie i Kittelfjäll

62 Bobilfolk: Solgte huset for å bo på seks kvadratmeter

24

Test: Forlengelse fryder

abo-service:

tlf. 22 58 51 20

annonsesalg:

HS Media

Tlf: +47 62 94 69 05

Mob: +47 45 20 79 78

epost: leb@hsmedia.no

Hjemmeside: www.hsmedia.no

postadresse:

Vi Menn Bobil, 0441 Oslo
martin.jansen@egmont.com

trykk:

Egmont Printing Service

**story
house**
EGMONT

StoryHouse Egmont er en del av Egmont.
Egmont er et av Nordens største mediekonsern
med 6300 ansatte og aktivitet i 30 land. Vi er en
stiftelse og Egmont Fondet deler årlig ut over 90
millioner kroner til et bedre liv for barn og unge.
Vårt motto We bring stories to life - har sterke
publisistiske verdier. Vi står bak mer enn 700
magasiner, tegneserier, Klikk.no, TV 2, Nordisk Film,
kinodrift, samt flere deleide selskaper.

redaksjonssjef
Martin
Jansen

journalist
Geir
Svardal

redaktør Vi Menn Alex Øystå
art director og redigerer Tore Strøm
produksjonsansvarlig Ingunn Elise Kristiansen
ansvarlig redaktør/direktør Axel Walo

KLAR. FERDIG. ACTION.

NYE ACTION

Den ikoniske vognen – formet for utflukt

Våre campingvogner er nøye designet for å gi deg en flott opplevelse når du er langt unna hjemmet, med frittflytende og romslig elegant interiør.

Vår sporty campingvognserie har en redesignet eksteriør og interiør i to utførelser: Action og Action Sport. To helt nye campingvogner med en aktiv tankegang. Gjør deg klar til å dra ut på eventyr!

Les mer om Action

MARTIN JANSEN

OPPDATERT: Automatiske programvareoppdateringer (OTA) sørger for at skjermen ikke blir utdatert etter kun kort tid.

MARTIN JANSEN

BRUKERVENNLIG: Den nye berøringsskjermen har enkel menystyring.

Nytt betjeningspanel

Kabe lanserer nytt og mer brukervennlig betjeningspanel.

Smart D 2.0-panelet representerer et teknologisk løft som gir raskere, mer stabil og mer presis styring av kjøretøyets funksjoner. Den syv tommer store berøringsskjermen har høyere oppløsning enn tidligere og et brukergrensesnitt som minner om smarttelefon. Nettverkssystemet gjør at bobilens ulike funksjoner kan kommunisere effektivt med hverandre, for eksempel belysning, temperaturstyring, batterilading og infotainment. Skjermen har bluetooth som gjør at du kan koble til mobiltelefonen eller andre bluetooth-enheter til skjermen, for eksempel for å spille musikk. Systemet har også integrerte apper, og utvalget av apper vil etter hvert bli utvidet med tjenester som for eksempel Spotify. Det kanskje beste er at Smart D 2.0 er klargjort for OTA-oppdateringer (Over The Air), som innebærer automatiske programvareoppdateringer. Kabe Smart D 2.0 er standard i alle bobilserier unntatt Classic.

LAVERE CHASSIS: Det nye chassiset muliggjør en ny skjørtpakke med integrerte luker.

MARTIN JANSEN

Senker seg

De forhjulsdrevne og helintegrerte Kabe-modellene Crown og Imperial får nytt superlavt AL-KO-chassis.

Chassisbjelkene er senket med hele ni centimeter, noe som gir større plass mellom undergulv og overgulv. – Det gir rom for større vanntanker og mer feriebagasje. Ferskvannstanken er nå på 280 liter og gråvannstanken på 150 liter, sier Marcus Svensson, salgsansvarlig Norge. Det nye chassiset muliggjør også en ny skjørtløsning med integrerte luker, høyere garasjeluker og ny bakvegg. Crown og Imperial utstyres også med nye elektriske solskjermer i frontruten og en takmontert markise som gir rom for større vinduer på soverommet.

MARTIN JANSEN

STØRRE VINDUER: Markisen er flyttet fra sideveggen og opp på taket. Det gjør at Kabe har kunnet gi Crown- og Imperial-seriene større vinduer på soverommet.

Nytt navn og flere med 4x4

Kabes bybobil bytter navn og neste år kommer flere versjoner med firehjulsdriфт.

Kabe Van var navnet på bybobil, men den svenske bobilprodusenten syntes ikke navnet signaliserte modellens helårskvaliteter i tilstrekkelig grad. Den har derfor fått navn etter en nasjonalpark i Nord-Sverige og heter nå Abisko Van. Den kommer med Kabes nye Smart D 2.0-system samt nytt og lysere interiør. Dieselvarmeren Alde Compact 4000 D standard. Det samme er litiumbatteri som blir standard på alle Kabes bobiler neste år. Kabe har ingen nye modeller i år, men neste år kommer delintegrerte Novum i en mer offroad-rettet versjon på Mercedes-plattform. Rimeligste versjon vil ha bakhjulsdriфт, men den kan også fås i 4x4-versjon med høyere bakkeklaring.

MARTIN JANSEN

PRODUSENTEN

NYE MODELLER: Neste år kommer en mer offroad-rettet Novum på Mercedes-plattform. Bildet viser dagens modell.

NASJONALPARK: Kabe Van bytter navn til Kabe Abisko Van.

→ Ut på tur? Husk full kons ved sporet!

Det finnes ikke taxi-grønt på jernbanen! Toget bruker mer enn én kilometer på å stoppe og kan ikke svinge unna. Står du i sporet, går det galt! Når du blinker ut på veien for å se nærmere på det lange landet vårt, støter du kanskje på en planovergang. Når lyset pulserer hvitt og bommene står rett til værs, er det bare å kjøre på. Er lyset derimot

rødt og bommene på vei ned, må du stoppe i god tid og vente til kysten er klar. Skulle du allikevel være uheldig å bli fanget mellom bommene: husk at de er konstruert slik at de i de fleste tilfeller gir etter hvis du kjører dem ned. På en planovergang uten lys, lyd og bom, må du stoppe, se og lytte etter tog. **God tur!**

Ny bybobil-serie

Redwood er en ny serie fra Hymer.

Den introduseres med to planløsninger, der det primært er badløsningen som utgjør forskjellen. Ifølge Hymer har Redwood 600 plassbesparende bad med integrert garderobe, mens Redwood 601 har Vario-bad og skyvedør. Felles for begge er et fleksibelt lagrings-system med blant annet modulbasert gulv. Bybobilen kommer med tverrstilt dobbeltseng, men kan også leveres med hevetaket med oppvarming som gir to ekstra soveplasser. Tre utstyrsnivåer er tilgjengelig: Sport, Trail, Explorer, der sistnevnte omtales som en spesialutgave med dieselvarmer, litiumbatteri og oppvarmet gråvannstank. Med Hymer Connect kan du styre alle sentrale funksjoner via app eller berøringsskjermen på syv tommer, som er standard. Det som særlig gjør at Redwood stikker seg ut, er det lune interiøret med bambusdekor, lekre tekstildetaljer og tretak i maritim stil.

REDWOOD: Bybobilen er basert på Fiat Ducato og fås med 2,2 liters diesel med 140 hester og manuelt gir, eller 180 hester og åttetrinns automat. Veiledende startpris i Norge er 1 062 000 kroner.

MARITIMT: Tak i dørk-inspirert trestruktur.

VARME TONER: Interiør i bambusdekor gir en lun atmosfære.

OFFROADER: Mercedes ML-T 580 CrossTrail har en veiledende pris på 2 322 000 kroner i Norge.

HYGGE: Om bilen er robust, så er interiøret både lunt og hyggelig.

ELEGANT: Innvendig kombineres skinnvarianten «Tallinn» med oransje sømmer og elegante overflater i matt sølv og bambus.

terrain-dekk på barske 18-tommers Delta-felger, skal det være fullt mulig å ta CrossTrail litt utenfor allfarvei. Takgrind med stige og reservehjul på bakveggen understreker ekspedisjonspreget.

Frihetssøker

Laget for eventyrere som søker det ekstraordinære, ifølge produsenten.

Og barske Mercedes ML-T 580 CrossTrail appellerer utvilsomt til den frihetssøkende. Dette er en bobil som ikke er avhengig av campingplass med strømuttak. Fire batterimoduler med totalt 320 Ah, en 1800-watts inverter og to solcellepaneler på 95 watt skal sikre stabil energitilførsel, selv langt fra infrastruktur. Et seks kW dieseldrevet varmeapparat med elektrisk varmeelement reduserer gassforbruket, mens integrert vannfilter og ekstra kassettoalett øker fleksibiliteten på lengre reiser. Med den integrerte 5G-ruteren holder du kontakten med omverdenen. Med firehjulsdrift, hevet chassis, beskyttelse under motor og vanntank og all

DÜSSELDORF-MESSA: Standardutstyret omfatter sort markise med dimbar LED-belysning, utendørsdusj og romslig hekkgarasje med verktøyorganisering.

Strøm der du er

AGGREGAT

fra Honda

Hvorfor velge et Honda aggregat?

Fordi du alltid kan stole på at ditt Honda aggregat vil starte og levere kvalitetsstrøm hvor og når du trenger det – hver gang.

Priser fra
16.490

Gjør flere nye grep

Carthago er kjent for sine flotte modeller. Nå utvides utvalget med rimeligere versjoner.

Carthago regnes som en av Europas ledende bobilprodusenter, noe som bare ble bekreftet i det tyske magasinet Promobils leserundersøkelse der Carthago tok hele tre pallplasser i kåringen av «Årets bobil 2025». Chic c-line er navnet på Carthagos bestselgende modell, og representerer en kombinasjon av komfort og praktiske funksjonalitet. Seks planløsninger på Fiat Ducato- og Mercedes Sprinter-chassis med to eller tre aksler, gir et utvalg på 12 helintegrerte modeller i lengde 739 til 878 cm. Kjøretøyene er 227 cm brede med tillatt totalvekt mellom 4,2 og 5,5 tonn. I tillegg finnes også to delintegrerte Chic c-line T-modeller med langsgående senger bak. Valget står mellom en 734 cm lang versjon på Fiat Ducato-chassis, eller en Mercedes Sprinter-basert versjon på 750 cm. Nytt for 2026 er det også at den 217 cm brede C2-tourer-modellen kan fås på Fiat Ducato-chassis i tillegg til Mercedes Sprinter samt at toppmodellene Chic e-line, Chic s-plus og Liner-for-two har gått nytt fjes med såkalt v-face-design.

V-FACE: Nye Carthago Chic c-line på den store messa i Düsseldorf.

PRODUSENTEN

PÅ FIAT-CHASSIS: De helintegrerte Chic c-line-modellene fås på Fiat Ducato- og Mercedes Sprinter-plattform.

MESSE DÜSSELDORF / CTILLMANN

NYTT FJES: Liner-for-two med V-face-fronten, som før var forbeholdt Chic e-line på Mercedes Sprinter-chassis.

MESSE DÜSSELDORF / CTILLMANN

MARTIN JANSEN

Feirer med jubileumsmodeller

Adria fyller 60 år og feirer med godt utstyrte spesialmodeller

Det startet med produksjonen av campingvognen Adria 375 i Novo Mesto i 1965. (Første bobil kom i 1982 på Renault-chassis, Adriatic 420 og 450). 60-årsjubileet markeres med flere godt utstyrte spesialmodeller. Adria regner med at delintegrerte Matrix 670 SL 60Y blir bestselgeren i Norge. Den er basert på Fiat Ducato og kommer standard med 140-hesters diesel i kombinasjon med automatgir. Den kan også fås 180 hester og 4,4 tonns tillatt totalvekt. Artense-grått førerhus og sølvfarget GRP-konstruksjon er standard. Det er også 16-tommers aluminiumsfelger, crui-

JUBILEUMSMODELL:

Delintegrerte og 748 centimeter lange Matrix 670 SL 60Y blir trolig Adrias bestselger i Norge.

SOVEPlass TIL 4:

Langsgående enkeltsenger bak og elektrisk senkeseng foran.

MARTIN JANSEN

TRIVELIG: Varme tretoner og lyst møbeldesign med fine kontraster. Sitteplass til fem.

sekontroll med avstandsholder, nitommers multi-mediaskjerm, ryggekamera, panoramavindu i førerhus, markise, Truma Combi 6E-varmer, elektrisk gulvvarme isolert og oppvarmet spillvannstank og elektrisk senkeseng foran.

MARTIN JANSEN

MARTIN JANSEN

MYE UTSTYR: Jubileumsmodellen kommer standard med automatgir, nitommers berørings-skjerm og nattgardiner på frontruten og sidevindue.

Kampanje dager

Sjekk våre kampanjer. Det lønner seg.

På våre nettsider finner du alltid et godt utvalg bobiler med kampanjepriser og gjerne kampanjer på utstyr og tilbehør.

Ta en titt og få enda mer reiselyst!

Skann og se vårt utvalg
av kampanjebiler.

SOLA BOBIL

Komplett bobilforhandler

IMPORTØR: Kenneth Olsen og Spot On er importører av Clesana til Norge.

Hundemetoden

Kassett-toalettene er praktiske og populære i bobilsegmentet. De baserer seg på vann og kjemikalier, og må tømmes hyppig. Her er tre alternativer.

TEKST OG FOTO: **GEIR SVARDAL**

Litiumbatterier, DCDC-ladere, solceller, selvfylleflasker med gass, alternative energikilder til gass – stadig flere produkter bidrar til selvstendigheten og friheten mange med bobil søker. Friheten til å være sin egen herre, mer eller mindre uavhengig av campingplasser, landstrøm og tømestasjoner.

Toalettet er for mange det største hinderet. De aller fleste av landets 67 000 bobiler har kassett-toalett. Det bruker vann og kjemikalier, og blir fort fullt ved hyppig bruk. Og da må det tømmes i en godkjent tømstasjon, som ikke nødvendigvis er i nærheten når nivå-indikatoren er ildrød.

Jo da, forbrenningstoiletet Cinderella har vært på markedet i en del år. Der for-

brennes urin og ekskrementer ved høy temperatur og ender opp som en liten askehaug. Forbrenningstolettene er ganske kostbart, men har nå fått konkurranse av et rimeligere produkt.

Som hundeposer

For cirka 2,5 år siden ble sveitsiske Clesana C1 introdusert på markedet. Clesana er et velkjent navn i sykehusbransjen, der de i en årrekke har levert produkter som forseglar og beskytter mot forurensing av for eksempel vann.

Nylig har Spot On og Kenneth Olsen fått status som importør i Norge. Produktet ble presentert på Spot Ons stand på den nylig avholdte CaravanXpo. Og interessen var stor, slik interessen for nye toalettløsninger ofte er på caravanmesser.

Clesana C1 fungerer uten vann, kjemikalier og sanitærtanker. Avføring og urin >>>

Nye KABE 2026

Nytt bobilprogram med omfattende forbedringer

Listen over nyheter i KABEs bobilprogram for modellåret 2026 er svært lang.

– Alle modeller er oppdatert både eksteriørt og interiørt. Årets modellprogram er det mest gjennomarbeidede på mange år, sier Mikael Blomqvist, vd KABE.

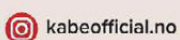
Noen forbedringer er ikke synlige for det blotte øyet – som for eksempel større vanntanker, ny vannpumpe og litiumbatteri – mens det nye superlave AL-KO-chassiset, det moderne skjørtsettet og overskap med nytt designspråk på helintegrerte bobiler fanger oppmerksomheten umiddelbart.

– Vi har gått gjennom hele bobilprogrammet og gjort både mindre og større endringer med drivkraften om å møte kundenes ønsker, sier Mikael Blomqvist.

Felles for alle bobilseriene, unntatt Classic, er det nye kontrollpanelet Smart D 2.0 med CAN-Bus-teknologi. Systemet er raskt, stabilt og tilbyr nye funksjoner som for eksempel bluetooth og OTA-oppdateringer. Alle KABE-bobiler har også fått ny eksteriørdesign med dekorsett med 3D-effekt.

Markedets mest velutstyrte kjøretøy • Innovativ og moderne teknologi • Det bredeste sortimentet på markedet

forsegles i en plastpose, og kastes i restavfall – slik vi for eksempel gjør med hundeposer. En beholder har plass til tre poser før den må tømmes. Systemet skal være luktfritt.

I tillegg til selve toalettet selges plastposene man må bruke, samt tabletter som brukes i posene ved uriner. Tabletten suger opp urin, og skal bidra til luktfritt toalettbruk.

Prisen på Clesana C1 er drøye 23 000 kroner. Montering kommer i tillegg. Den skal være relativt enkel for en nevenyttig person, og ta to-tre timer. C1 skal kunne monteres uten tilpasninger som erstatning for Thetford C220 og C260.

Uten kjemikalier

Thetford har forresten selv et nytt separasjonstolett på markedet. S-serien (nytt komplett toalett) og SK-serien (et konverteringssett til C220- eller C260-toalett) er såkalte separasjonstoletter, og opererer også uten vann og kjemikalier.

Navnet kommer av at urin og avføring lagres i separate tanker. Urintanken kommer med nivåindikatoren mange kjenner fra før, og må tømmes når den er full. Avføringen lagres i plastposer, og kastes i restavfall.

Thetfords største nyhet er imidlertid kjemikaliefrie Indus Eco. Det veier kun 7,5 kilo og har svært lavt vannforbruk, ifølge produsenten. Det skal dreie seg om 0,2 liter for en liten spyling, en halv liter for stor. Man trenger heller ikke bruke tømmeboks for kassett-toiletter. Væsken i Indus Eco skal være uten tilsetningsstoffer, og kan dermed tømmes rett i avløpssystemet. Tanken kommer med en to meter lang slange knyttet til en tømmeventil som kan plasseres på overrist eller kum til avløpssystemet.

LUKTFRITT: I Clesana 1 er det poser av biologisk nedbrytbar plast, opprinnelig utviklet for bruk på sykehus, som brukes.

SEPARERT: Avføringstanken like under toalettet, urintanken bakerst.

BRUKER LITE VANN: Thetford Indus Eco skal kunne tømmes som gråvann.

THETFORD

AllTemp Handy Sorpsjonsavfukter

Fjerner fukt og lukt
der du trenger det.

Høy kvalitet!

5 års
garanti

- Garasje
- Kjeller
- Hytte
- Båt
- Bobil
- Lager
- Vaskerom
- Kryp kjeller

"Kjøper nå min tredje
etter at den første ga
seg etter nesten 15 års
bruk i arbeidskjelleren.
Anbefales!"

– Kjetil

3 995,-

Effektiv ned til 1 °C, uten kompressor.
Tykk silikonlange medfølger, for kontinuerlig drenering.

clima-norge.no

Færre motor– problemer.

Gi motoren din mer kraft med QMI Dieselforbedrer, en kraftfull drivstofftilsetning som renser, smører og beskytter hele drivstoffsystemet • Renser dyser og smører dieselpumpe, for å redusere slitasje og gi jevnere motorgang • Fjerner vann i drivstoffet, for å forhindre slitasje og belegg • Gir renere forbrenning, noe som fører til lavere utslipp og mindre partikler • Løser opp sot og belegg i motorens ventiler og forbrenningsrom • Miljøvennlig formel, uten skadelige alkoholer eller aggressive løsemidler • En liter holder til 600 liter diesel

Bruk dieselforbedrer.

bilkontroll.no

225,-

FORLENG BILENS LEVETID

Beskytt den med en lønnsom
rustbeskyttelse

Du finner våre
antirustverksteder
over hele Norge

Finn nærmeste
antirustverksted og
bestill time i dag!

FLUIDFILM.NO

MESSE DÜSSELDORF / CTILLMANN

MESSE DÜSSELDORF / CTILLMANN

UNDER SEKS METER: Habiton hadde premiere på den årlige caravanmessa i Düsseldorf.

4X4: En versjon med høyere bakkeklaring og 4x4 er også tilgjengelig. Hevetaket med to sengeplasser er ekstrautstyr.

MESSE DÜSSELDORF / CTILLMANN

Bevegelig bad

Nye Bürstner Habiton imponerer med sin allsidighet. Hele badet kan skyves i lengderetning.

Med 593 centimeter store Habiton har Bürstner lansert en innovativ campervan basert på Mercedes Sprinter for 2026-sesongen. Fokuset er mer plass på mindre lengde, noe som er løst med en patentert våtromsmodul som står på skinner. På dagtid kan du skyve badet bakover for å frigjøre plass i sittegruppen. Om kvelden flyttes det tilbake slik at de to langsgående enkelt-sengene kan foldes helt ut. Kjøkkenet er utstyrt med vask, gasskomfyr og kompressorkjøleskap – og er tilgjengelig fra utsiden. Habiton kan også leveres med pop up-tak slik at man får fire soveplasser. Bygbilen kommer i to versjoner: Med bakhjulsdrift koster den fra 1 138 000 kroner. En mer høyreist versjon med firehjulsdraft koster fra 1 320 000 kroner

FLEKSIBELT: Badet står på skinner og kan skyves i lengderetning. Det samme gjør deler av salongen med foldbare stoler.

Er du glad i eldre biler? Prøv et abonnement på

NORSK MOTOR VETERAN

Norsk Motorveteran har siden 1991 vært Norges største og mest profesjonelle magasin for alt som har med motorisert samferdselshistorie å gjøre, med tyngde på gamle biler og motorsykler i Norge.

Få 'Bilvaskeboka' i velkomstgave!

Alt du trenger å vite om bilvask og polering – det man i dag har begynt å kalle «detailing»! Michael Ravn-Nielsen deler sin erfaring og kompetanse i Norges første bok om bilvask og bilpleie. Boka er rikt illustrert av den profesjonelle detalieren Reidar Talsset, og alle fremgangsmåter er beskrevet i detalj med forslag til hvilke bilpleieprodukter som kan brukes. Les om hvorfor god bilpleie kan spare deg for tid og penger. Forebygg skader og øk verdien på bilen. Oppdag gleden ved å ha bilpleie som hobby!

Bestill på ved å skanne QR-koden:
Velg mellom:

Et halvt år kr 599
Ett år kr 1099

+ kr 49 i porto i forbindelse med gaven

MESSE DÜSSELDORF / CILLMANN

PRISBOMBE: Papillon blir rimeligste inngang til Bürstners verden. Prisen starter på 705 000 kroner

PRODUSENTEN

SPESIALMODELL: Bürstner fyller 66 år og i den anledning kommer spesialmodellen B66, som koster fra 966 000 kroner.

AUTOSENTRUM VESTFOLD/FACEBOOK

Den store snakkisen

Signature er en premium delintegrert i 3,5-tonnsklassen som setter standard, ifølge produsenten.

Det er hvert fall liten tvil om at den barske hekken i glassforsterket plast (GRP) vekker oppsikt. Signature kommer i flere varianter: 717 eller 749 cm, enkeltsenger eller dobbeltseng, med eller ute senkeseng. Prisene starter på 1 177 000 kroner, og omfatter blant annet fleksibelt bad og sittegruppe, AL-KO low-frame chassis, dobbelt gulv og ferskvannstank på 200 liter. I tillegg til Signature-modellen ble også spesialmodellen B66 vist frem i Düsseldorf. Den markerer at Bürstner fyller 66 år og kommer i begrenset opplag. Ekte skinn, litiumion-batteri og automatgir er standard, og prisene starter på 966 000 kroner. Ny for 2026-sesongen er også den rimelige bybobilen Papillon som er basert på Citroën Jumper med 120 hester. Den koster fra 705 000 kroner.

BARSK HEKK: Bürstners Signature-modellen var den store publikumsmagneten på caravanmessa i Düsseldorf, ifølge det anerkjente, tyske bobilmagasinet Promobil.

NORGES ELDSTE CARAVANFORRETNING

63 år

1962-2025

Din trygghet!

- ⇒ Autorisert merkeforhandler
- ⇒ Markedsledende merker
- ⇒ Autorisert verksted + Uteservice

CAMPINGGÅRDEN

Du finner oss rett ved E-18 på Kjellstad utenfor Drammen retning Oslo

Tlf. 32 24 20 00 / www.campinggarden.no

Stort utvalg av
Bobiler og
campingvogner

Kommentar:

Navnet skjemmer ingen?

«Campingbil» og «bobil», greit nok. Men hvem fant på navnet «bybobil»? Og blir vi kvitt det?

Det var under et lunsjmøte i andre etasje under caravanmessen på Hellerudsletta temaet dukket opp. Begrepet «bybobil». Undertegnede hadde godt selskap av bobilprofilene Per Vie, Knut Randem og Alan Billyeald.

Av en eller annen grunn kom vi inn på bybobiler. Som svenskene kaller «camper van» eller «van», og «plåtis» på folke-munne. Danskene bruker «kompaktcamper», «kassevogn» og/eller «camper». Men snakker mest generelt sett om «autocamper».

Alle var enige i at det norske navnet er dårlig. Det reflekterer bare delvis bruken. Riktignok kjøper mange bybobilen nettopp fordi den er smal, og lett kan parkeres på de fleste p-plasser. Men argumentet er bare ett av flere. For vår del har vi bybobil primært på grunn av dens praktiske egenskaper i forbindelse med turer i skog og fjell, noe som gjerne innebærer kronglete smale grusveier.

Lunsjgruppa var enige. Vi burde egentlig begynne å bruke de mer internasjonalt orienterte betegnelse «van» eller «camper van». Som altså svenskene bruker. Selv om «bybobil» kanskje har grodd fast, i media, i bransjen og blant folk flest.

Men hvor kommer nå dette litt misvisende navnet fra? Spørsmålet sender oss ut på let etter bobilrelaterte navn i arkiver. «Campingbil» dukker opp først. I ganske mange år brukte media ordet «campingbiler» om det som også kalles «husvogn». Senere slått sammen til «campingvogn». Bruken av ordet «campingbil» er derfor vanskelig å tidfeste nøyaktig når – i dagens forstand – ble brukt første gang. Men det er jo alminnelig antatt at de første serieproduserte campingbilene først kom på femtitallet. «Campingbil» er jo også navnet myndighetene den dag i dag bruker når det gjelder avgiftskategorien som har bobilstatus.

Hva så med «bobil»? I boka «Camping – det gode liv langs landeveien» hevder Truls Farner at han var den første som tok i bruk navnet. Sammen med noen andre startet han på slutten av 70-tallet et firma som bygde campingbiler. Firmaet kalte de Bobil. Men det er verdt å merke seg at Språkrådet nektet dem å registrere navnet som merkevare. Finn-Erik Vinje mente at navnet var for allment kjent til at noen kunne eie det. Og vi har verifisert at NAF allerede i 1974 brukte navnet «bo-bil» i boka «Camping på hjul».

Å søke etter «bobil» i Nasjonalbibliotekets arkiver kan ellers være en artig øvelse. Mang en «Bodil» har blitt offer for trykkfeil og blitt kalt «Bobil». BOBIL dukker også hyppig opp i perioden 1925–1945. På sportssidene. BOBIL var

nemlig en hyppig brukt forkortelse som oppsto da flere små idrettslag i Bærum slo seg sammen til ett større. I dag heter dette idrettslaget Njård.

Men hva så med «bybobil»? Utrolig nok må vi helt frem til 2013 i Nasjonalbibliotekets arkiver for å få treff. Da skriver aviser om «rullende kontor», som er «bybobil» innredet for kontorvirksomhet». «Kontorbil» kalles de i spaltene.

Forhandleren bak begrepet er åpenbart Stamsaas Fritid. Salgssjef Morten Alex Myhre er intervjuet. Og nå nærmer vi oss en løsning på «mysteriet». Myhre kan nemlig fortelle oss at det også var Stamsaas Fritid som rundt 2010 introduserte begrepet «bybobil» (da var ikke Myhre ansatt der). Denne forhandleren er jo kjent for sin kreative markedsføring, og har senere introdusert begrepet «Bobilglede».

«Bybobil» er altså et ganske ferskt begrep. Og kanskje er det ikke for sent å bytte det ut? Ordet finnes nemlig ikke i ordbøkene. Men det gjør «camper» (campingturist) og «van» (lukket kasseformet varebil). Satt sammen til «camper van» eller «campervan» blir det «campingturist i varebil». Blink!

Men helt i mål er vi ikke. For hva skal vi kalle det voksende vanlife-segmentets hjemmesnekrede varebiler uten avgiftsmessig bobilstatus?

PRØVEKJØRT: Adria SuperTwin

Ruver i landskapet

Det er en av de heteste bobiltrendene i Europa: Høyreiste bobiler med firehjulsdrift og terrengdekk. Vi har prøvekjørt Adrias nye muskel-bybobil: SuperTwin

TEKST OG FOTO: **MARTIN JANSEN**

» » »

SUVEREN FØLELSE: Adria SuperTwin gir den litt suverene følelsen på veien og er nok ganske suveren i terrenget også. Vi prøvekjørte den 593 centimeter lange versjonen, men SuperTwin kan også fås i den 697 centimeter lange utgaven, 700 SGX.

FUNKSJONELT: Kjøkkenmodul med ekstraplate og rom til kaffemaskin av typen Nespresso.

SENG: Tverrstilt seng med masse oppbevaringsplass under. Sengen er fordelt på to plater som kan vippes opp og festes til hver sin vegg på dagtid.

BRUKERVENNLIG: Berøringsskjermen med Mercedes MBUX-multimediesystem er meget brukervennlig. Bekomme stoler med mulighet til å forlenge sitteputen.

NØKTERN: Robust og nøktern interiørstil.

PASS: Ekstraplatten åpner for godt med bordplass til fire.

Adria overrasket da de i fjor viste frem offroad-bybobilen SuperTwin på den store caravanmessen i Düsseldorf. Twin er navnet på Adrias populære bybobilserie basert på Citroën og Fiat Ducato. SuperTwin på sin side er Twin på steroider og bygget på Mercedes Sprinter.

Med SuperTwin entrer den slovenske bobil- og campingvognprodusenten et nytt bobilsegment: Det nokså smale, men voksende markedet av terrenggående bybobil som appellerer til friluftsentusiaster og såkalte overlandere. SuperTwin kommer standard med bakhjulsdrift, men kan også leveres med trekk på alle hjulene.

Ruver over andre

Tidligere i år fikk vi en kort prøvetur med bilen i forbindelse med en pressevisning i Sverige. Adria har ikke oppgitt noe mål på bakkeklaringen, men den er såpass raus at elektriske stigtrinn, også til skyvedøren til

bodelen, er en velkommen del av standardutstyret. Fra førerplassen gir bakkeklaringen seg utslag i en følelse av å sitte høyt over de fleste andre. Du må trolig opp i en Actros for å sitte høyere i en Mercedes.

190-hesters diesel sørger for at krefter aldri er noe savn og overføringen skjer nærmest sømløst med en nitrinns automatkasse. Med ganske grovknastede all terrain-dekk fryktet jeg en litt vaggete følelse på veien, men høyreist SuperTwin opptrer stabilt. Doningen vi kjørte hadde firehjulsdraft der kreftene fordeles automatisk mellom for- og bakaksel. At kraftfordelingen er opptil 50:50 bør gi god fremkommelighet på mer krevende underlag enn asfalt, og er nok noe en helårsbruker av bobil i kalde nord vil sette pris på.

Personbil-følelsen

Multimedia med Mercedes MBUX-grensesnitt (Mercedes-Benz User Experience) gir personbil-lignende brukervennlighet. Det samme med moderne førerassistenter-systemer som blant annet cruisekontroll med avstands-

TEKNISKE DATA

Adria SuperTwin MB 600 SPB

Basisbil: Mercedes-Benz Sprinter

Motor: To liter, 190 hk og 9G-Tronic automatgir

Fremdrift: Firehjulsdraft

L/B/H, utvendig, cm: 593/209/286

Høyde innvendig, cm: 190

Akselavstand, cm: 367

Egenvekt, kg: 3259

Tillatt totalvekt, kg: 4100

Tillat totalvekt, kg: 2000

Hengervekt, kg:

Antall sitteplasser: 4

Soveplasser: 2 (196 x 145)

Kjølfrys, l: 84

Oppvarming: Alde Diesel 4000 D

Ferskvannstank, l: 100

Avløpstank, l: 70

Pris fra, ca. kr: To millioner

FIKS DETALJ: Skuffen under kjøleskapet kan brukes som trinn opp til sengen.

holder, filholder, blindsonerassistert og nød-bremsassistert. Multifunksjonsrattet trukket med kunstskinn er det samme som i nyere personbiler fra Mercedes. Vi er ikke superbegeistret for slide-funksjonaliteten til de berøringsfølsomme rattknappene, men for øvrig fungerer de fint.

Kapteinstolene har manuell justering, men varter opp med prima sittekomfort. At sitteputen kan forlenges er et klart pluss. Setene er utstyrt med varmfunksjon og armlene. Elektrisk justerbare utvendige speil med varme og LED-hovedlys med fjernlys som automatisk dimmer ned er også noe å sette pris på.

Skuff og trinn

Interiøret i bodelen har en nøktern stil som er forberedt på litt røff bruk. Sittegruppe har plass til fire inkludert de vendbare kapteins-stolene. Bordet har utvidelsesplate og er

MODERNE VASK: Svingbar vegg med vask.

DUSJ: Vegg kan enkelt svinges til siden slik at badet blir et dusjkabinett.

og kjøkken samt to over sittegruppen er praktisk.

Badet har trekkspilldør, trerist på gulvet og moderne, frittstående vask. Vask og speil er festet til en vegg som kan svinges vekk slik at det frigjøres en dusj. Smått med oppbevaring bortsett to knagger og et lite skap.

Fås i større versjon

Vi prøvekjørte den 593 centimeter lange 600-modellen som har tverrstilt seng med to nedfellbare seksjoner og uttrekkbare sideforlengelser. Det gir en soveflate på 196 x 145 cm.

SuperTwin kan imidlertid også fås som en 697 centimeter lang 700-modell som har en elektrisk nedfellbar seng som heves opp mot taket når den ikke brukes. Den åpner for muligheten til å sove i lengderetning med sengemål på opptil 201/194 x 168 cm.

SuperTwin kommer med Alde Diesel 4000 D-varmer som standard med en total effekt på 12 kW, 10 liters varmtvannsbereder og to varmesoner. Litiumbatteri er også standard, og den barske bybobilen er isolert med tanke på helårsbruk. Den kan leveres med pop up-tak for ekstra soveplass.

festet til vegg på en skinne. Det kan dermed skyves i lengderetning eller hektes av.

Kjøkkenmodulen har også en ekstra plate som enkelt kan vippes opp for økt arbeidsflate. Modulen er utstyrt med skap mot skyvedøren med plass til en liten kaffemaskin, tre store skuffer, to bluss og vask. Kompressorkjøleskapet rommer 84 liter og har fryseboks.

Under kjøleskapet er det en skuff med lokk. Skuffen er på skinner slik at den kan skyves ut og brukes som trinn opp til den tverrstilte dobbeltsengen. Seks romslige skap over seng

HØYREIST: Høy bakkeklaring og 17-tommers felger kledd med General Grabber AT-dekk i dimensjonen 265/65.

PLANLØSNING:

SuperTwin
600 SPB

PLANLØSNING:

SuperTwin
700 SGX

DOMMEN

Adria SuperTwin er i kategorien drømmebil og en ypperlig doning for aktive helårsbrukere. Kraftig diesel og firehjulsdrift sikrer god fremkommelighet. Men to millioner kroner for en byobil med smart, men ganske spartansk interiør er mye penger.

DU VIL IKKE GÅ GLIPP AV DETTE.

MALIBU VAN MED ET NYTT OG
TIDSRIKTIG INTERIØRDESIGN.

UNIK. EKSKLUSIV. PERFEKT.

Malibus standard
utstyrliste imponerer.

Utmerket komfort på reisen takket være godt med
oppbevaringsplass, et førsteklasses baderomskonsept og finish.

TA EN TITT:

malibu-carthago.com

FØRSTEINTRYKK: Challenger X150 Open Edition

Noe ganske annet

Få andre bobilprodusenter er så innovative som franske Challenger. Vi har tatt en nærmere kikk på et eksempel på kreativiteten: Seks menter lange X150.

TEKST: **ANDERS WALLSTEN**

TEKNISKE DATA

Challenger X150 Open Edition

Basisbil: Fiat Ducato

Motor: 2,2 liter, 140 hk, åttetrinns automat

Fremdrift: Forhjulstrekk

L/B/H, utvendig, cm: 599/210/295

L/B/H, innvendig, cm: 448/193/198

Egenvekt, kg: 2777

Tillat totalvekt, kg: 3500

Antall sitteplasser/m belte: 4

Soveplasser m/belte: 4

Kjølfrys, l: 133

Oppvarming: Luftbåren (Webasto diesel),
elektrisk gulvvarme

Ferskvannstank, l: 100

Avløpstank, l: 100

Pris fra, ca. kr: 1,4 millioner

For to år siden tok Chausson samme navn som tvillingmerket Challenger. Årsaken var at cierkonsernet Trigano VDL ønsket et felles varemerke på det nordiske markedet. Challenger var allerede da veletablert både i Norge og Finland, mens den samme utvalg av doninger ble solgt i Sverige under navnet Chausson.

Slik uttrykte Mats Stoltz, salgssjef for Skandinavia, seg i forbindelse med navnebyttet: – Skiftet fra Chausson til Challenger er en måte å forenkle ting på. Hvorfor markedsføre to fabrikater som ligger så nær hverandre når det gjelder utstyrsnivå og utførelse?

Ingen tradisjonell bobil

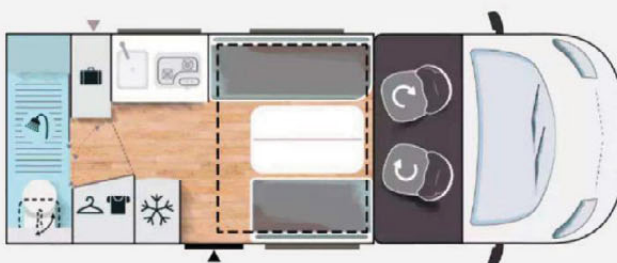
I forbindelse med et fabrikkbesøk i fjor sommer testet vi den større modellen X250. Nå skal vi stifte bekjentskap med lillebror X150. Dette er absolutt ingen vanlig bobil. Med hånden på hjertet vil vi påstå at dette er et kjøretøy som får de aller fleste til å heve et øyenbryn, og det gjelder så vel innvendig som utvendig.

Så kanskje passer ikke modellen som sådan for alles smak og behag. Vi kan i hvert fall slå fast at dette er en bobil for dere som tør å stikke dere ut. Og da handler det ikke bare om det superkule designet, men også om hvordan ting er konstruert.

Det er på området planløsning og interiørdesign at denne modellen har sin styrke. X150 er usedvanlig romslig til en seks meter lang bobil å være. Den føles faktisk som en normalstor bobil. Dette skyldes at den eneste faste sengen er en nedfellbar takseng som er plassert over den stilige og store face-to-face-

SITTEKOMFORT:
Fantastisk sittegruppe til å være en bobil på 599 centimeter. Syv personer kan samles i salongen.

PLANLØSNING:
Lengde: 599 centimeter
Bredde: 210 centimeter

RONAN KERLOCH

PRODUSENTEN

SASSOULAS SEBASTIEN

ROAN KER-LOCH

NATTA: Senkesengen er 140x190 centimeter og gir grei plass til to voksne.

ENERGI: X150 har fått et sporty eksteriør med blant annet lakkerte fangere. Den er ikke mer enn fem centimeter bredere enn bybobilene flest.

sittegruppen. Franskmennene vet tydeligvis hvordan man nyter bobillivet, med eller uten rødvin og en romtemperert Camembert.

Sitteplasser med belter

Sofamålene på henholdsvis 117 og 150 centimeter er imponerende. At de også kan gjøres om til sitteplasser med belter for to passasjerer, er også ganske imponerende. Senkesengen kan senkes halvveis ned, og slik at sittegruppen under kan gjøres om til ekstra sengeplass for to. Senkesengen er 190 x 140 cm. Ombyggingen av sittegruppen gir en seng med samme mål.

Interiøret er pyntet med store X-er både

ved inngangen og i taksengens understell. Det er kule smådetaljer som designmessig føles moderne, annerledes og nyskapende.

Separat bad

Helt bakerst deler klesskap og bad broderlig på plassen. Selvfølgelig er det en dør som skiller de to fra resten av bodelen. Badet er separat og har plassbesparende innfellbar servant, trerist på gulvet og takluke som sørger for ventilasjon. Kjøkkenmodulen er plassert mellom den ene sofaen og klesskapet, på motsatt side av inngangsdøren. Dometic-kjøleskapet har AES-funksjon (Automatic Energy Selection), som betyr at det automatisk

ROAN KER-LOCH

BAKERST: Helt bakerst i bobilen er toalett og dusj plassert på tvers, og også der er det godt med plass. Mange med bybobil savner et skikkelig klesskap, men det er det også funnet plass til i X150.

KUMHO

STW
WHEELS

Vi holder deg trygt på veien gjennom høstens bobilferie!

Ta kontakt med din lokale DekkTeam avdeling -
Vi hjelper deg med å finne riktig dekk til din bobil!

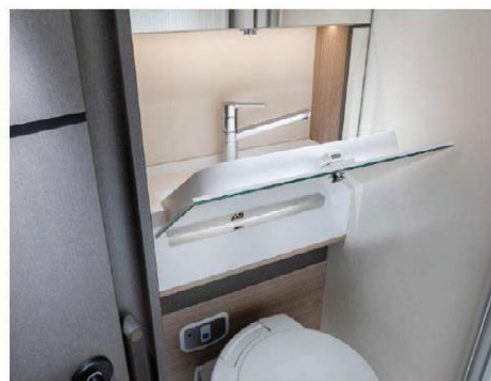
DekkTeam)))
» dekkteam.no » 800 33 558

LED-BELYSNING: Dype og solide skuffer med softclose og LED-belysning både over og under kjøkkenbenk. Legg merke til garderobeskapet mellom kjøkkenet og badet.

HYLLER: Plenty med hyller til diverse hygieneartikler i dusjen.

PASS-SMART: Vasken er bygget inn i vegg over toalettet.

veksler 230V, 12V og gass, alt ettersom hva som er tilgjengelig. Det er plassert ved siden av inngangsdøren, med kjøkkenet vis-à-vis.

Herlig å kjøre

Det er ingen tvil om at X150 tilbyr en stor porsjon nytengkning. Og da har vi likevel valgt å spare det kanskje aller beste til slutt – kjøreopplevelsen. Å få så mye boareal og samtidig kjøre en bobil som arealmessig minner om en byobil, er en stor fordel. Med dette kompakte kjøretøyet kan hvem som helst å ta utfordringen med å kjøre i trang og kronglete bytrafikk uten å føle seg overmodig eller dumdristig. ■

BELTEPLASS: Sofaene kan gjøres om til sitteplasser med belter for to passasjerer.

DE GODE FINNER OPP NOE NYTT. DE BESTE FORNYER SEG SELV.

EN NY GENERASJON AV VÅR POPULÆRE
CARTHAGO CHIC C-LINE.

TA EN TITT:
carthago.com

carthago[®]
Das Reisemobil.

LUKSUSFØLELSE: Malibu Genius 641 LE er basert på Mercedes Sprinter og fås med toliters diesel med 150 eller 170 hestekrefter, sekstrinns manuell girkasse eller nitrinns automat.

Forlengelse fryder

Modellår 2025 har med fasit i hånd vært usedvanlig annerledes. Det er nemlig lenge siden så mange innovative løsninger har blitt lansert i ett og samme år. En av de mest interessante er Malibu Genius 641 LE.

TEKST ANDERS WALLSTEN

Først og fremst: Dette er ingen vanlig, kompakt bybobil. Produsenten påstår det ikke, og neppe noen andre heller. Genius? Navnet skjemer ingen. Det fantes

faktisk et kjøretøy med samme navn innen konsernet. Det var i 1994 da Carthago lanserte en alkovebobil, som var revolusjonerende der og da.

I fjor kom den lekre bybobilen Genius 641 LE, Malibus første bybobil på Mercedes Sprinter-plattform. Men siden chassiset ifølge Malibu ikke var langt nok til å romme deres foretrukne layout, ble L2 Sprinter forlenget med en halv meter, fra 593 til 641 centimeter. Det kommer til uttrykk i form av masse plass og komfort innvendig, og diger garasje.

Forlengelsens fordeler

Selv om Genius i ordets rette forstand skiller seg ut med blant annet den patentsøkte, bakre forlengelse, har modellen samtidig mye til felles med søsterserien Malibu Van. Men når det gjelder Genius så har ingeniørene lyktes med å skape et campingkjøretøy som er en mellomting mellom en bybobil og en fullvoksen bobil. Dette kan nærmest sammenlignes med de smale og slanke bobilene som er blitt stadig mer populære, men her har produsenten gått mot strømmen og gjort akkurat det motsatte. De har nemlig forstørret en kompakt bobil i stedet for å slanke en normalstor.

Karosseriet er blitt forlenget med knappe halve meteren, og det har blant annet medført et romsligere boareal og en virkelig stor garasje på opptil 1400 liter. Den ekstra lave garasjen, som ikke åpnes som på en standard bybobil (se foto), rommer mye og har også uttrekkbare skinner (ekstrauststyr).

ørst og fremst: Dette er ingen vanlig, kompakt bybobil. Produsenten påstår det ikke, og neppe noen andre heller. Genius? Navnet skjemer ingen. Det fantes

**PLAN-
LØSNING:**
Lengde: 641
centimeter
Bredde: 202
centimeter

PRODUSEN

For alle årstider

Malibu er et innstegsmerke for Carthago, selv om det lett kan misforstås. Hele kjøretøyet osrer virkelig av kvalitet. Noe som i klartekst betyr at du som reisende ikke trenger å gjøre kompromisser når det gjelder de aller viktigste punktene: plass, komfort, sikkerhet, trivsel og god restverdi.

Et kjøretøy for alle årstider? Noen ganger kan det være så som så med kombinasjonen bybobil og vintercamping. Men i dette tilfellet er det foretatt avanserte isolasjonstiltak. Gulv og takpanel er belagt med RTM-hardskum. Sideveggene og karosseribjelker er uten kuldebroer takket være isolasjonsmatter i polyuretan.

» » »

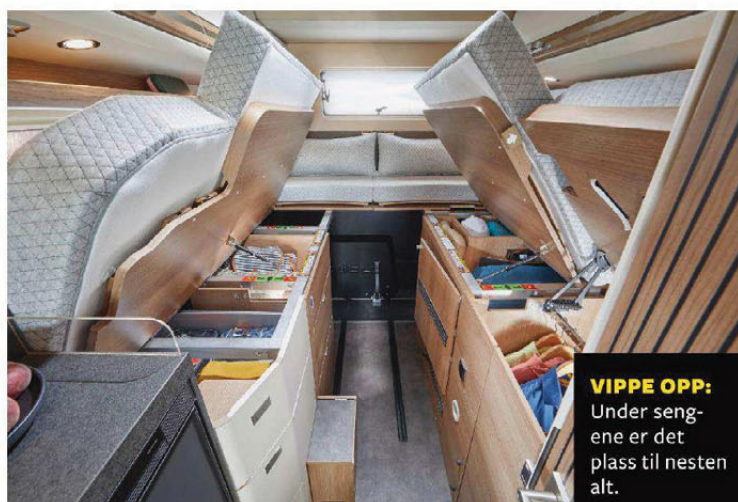
BEKVEMT:
Behagelig
sittegruppe med
salongbord festet
til skinne på
veggen.

PRODUSENTEN

HYGGELIG:
Langsgående
enkeltsenger på
inntil to meter.

PRODUSENTEN

VIPPE OPP:
Under seng-
ene er det
plass til nesten
alt.

PRODUSENTEN

SMART: Pluss
for muligheten
til å forlenge
kjøkkenbenken
med vippeplate.

PRODUSENTEN

The **Premium** Choice!

Med felger fra italienske MAK får du moderne design, eksepsjonell kvalitet og perfekt passform.

STONE 5

15"/16"/17"/18"

LOAD 5

15"/16"/17"

TREK

20"

SAFARI 6

17"/18"/20"

PEAK

17"/18"/20"

GRAVEL

16"/17"/18"/19"

EXPRESS

16"/17"/18"

OVERLAND

16"/17"/18"

TEKNISKE DATA

Malibu Genius 641 LE

Basisbil: Mercedes-Benz Sprinter 315 CDI

Motor: Toliters diesel, 150 hk og sekstrinns manuell girkasse*

Fremdrift: Bakhjulsdrift

L/B/H, utvendig, cm: 641/202/268,5

L/B/H, innvendig, cm: 477/182/190

Akselavstand, cm: 367

Egenvekt, kg: 3206

Tillat totalvekt, kg: 4100

Hengervekt, kg: 2000

Antall sitteplasser/m belte: 4

Soveplasser: 2

Kjølfrys, l: 84/6

Oppvarming: Luftbåren Truma Combi 6E

Ferskvannstank, l: 100

Avløpstank, l: 90

Pris fra, ca. kr: 1 8 millioner

* Kan fås med 170-hesters diesel og nitrinns automat

OFFROAD-VARIANT: Byobil med over 60 cm vadedybde er ikke dagligdags. Men slik er det med Genius Performance 4x4 641 LE.

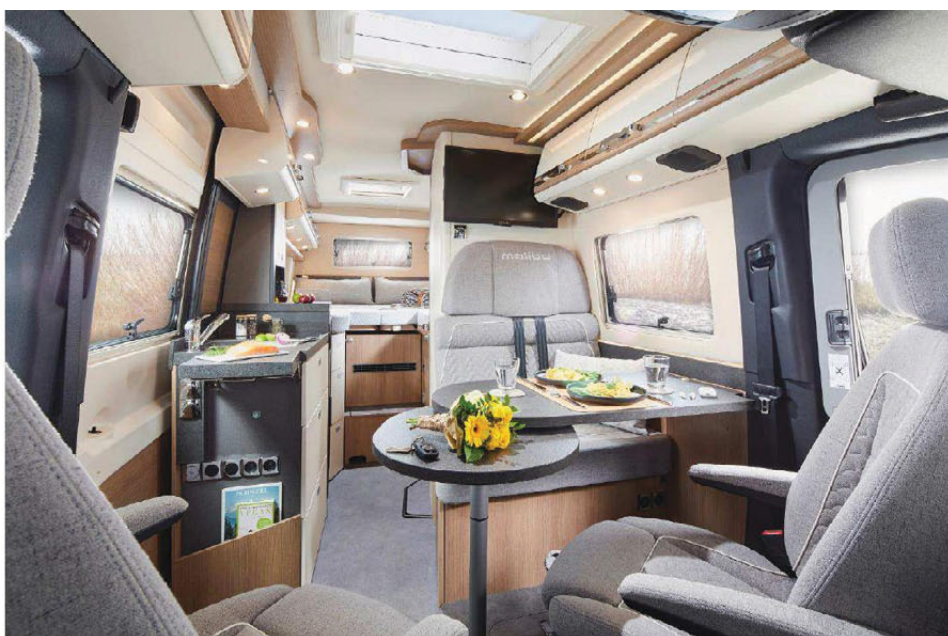
Premium snekkerarbeid skal sørge for at du kan tilbakelegge mange mil på veien uten slamring og irriterende knirking.

Fiks løsning

En nokså uortodoks løsning finnes på badet. Servant som kan vippe opp har vi sett før, men et skjult toalett inne i veggen? Det fører helt klart tankene tilbake i tid da Porta Potti regjerte. Fiffig og plassbesparende er det uansett. De langsgående enkeltseengene måler 203 x 93 og 196 x 85 centimeter. De kan enkelt vippe opp, noe som åpenbarer enorm oppbevaringsplass. Under den ene finner vi en garderobestang, den andre en mengde skuffer.

Også i offroad-variant

Bilen kan også fås i offroad-versjon, Genius Performance 4x4 641 LE med firehjulsdriфт. Fremdriften besørger av en 190-hesters diesel i kombinasjon med nitrinnsautomat. Dreiemomentet er på rause 450 nm 4WD-systemet kan ikke låses mekanisk og har ikke lavserie, men benytter en elektronisk kontrollert multiplate-clutch som overfører kraften variabelt mellom akslene. I tillegg er Genius 4x4 løftet 11 centimeter foran og åtte centimeter bak, og vadedybden er på imponerende 61 centimeter. I tillegg kommer den med tøffe terrengdekk fra BF Goodrich.

LEKKERT: Badet og soverommet kan avskjermes fra salongen, og vice versa.

DUSJ: Vasken kan vippe inn i den stilige veggen med skap. Mulighet for dusj.

TRYLLER FREM: Og vips, der var toalettet.

STOR GARASJE:

Hekktutvidelsen gir en garasje som skal romme 1400 liter. Bakluken åpnes som på en personbil, og gulvet er senket for å lette adkomsten.

Nordea

Nordea caravanlån

Et av Norges beste caravanlån til bobil
og campingvogn, med rente fra 6,15 %

Søk lån på **nordea.no/billån**

Eff. rente 7,96 % kr 150 000 o/5 år.

Etableringsgebyr kr 2 500 Kost. kr 31 133 Tot. kr 181 133,-

Et kraftigere lys i mørket

TEKST OG FOTO: **NIKLAS KÄMPARGÅRD**

Lenge før xenon- og LED-lysenes inntog var ekstralys et vanlig syn i Norge, særlig i grisgrendte strøk med øde, ubelyste lande-veier gjennom dyp skog. Et sett med «tusenmeter» på bøyle foran grillen var ikke noe uvanlig syn. Når det gjelder bobiler, så har mange av dem som regel stått parkert og sågar avregis-

trert om vinteren, men ettersom mange nå bruker kjøretøyene sine året rundt, har behovet for godt vinterlys blitt viktigere. Dette har også ført til at flere bobileiere vurderer å skaffe bedre lys. Xenon, bi-xenon og full-LED er ikke standard på bobiler i samme grad som på nyere personbiler. Forskjellen på xenon og bi-xenon er at førstnevnte kun omfatter nærlysene. Fordelen med LED-lys er at de er mer energieffektive, gir større fleksibilitet i hvordan lyset spres, varer veldig lenge og kan designes i større grad enn tradisjonelle lykter,

ifølge redningstjenesten Viking. Siden LED-lys ikke avgir infrarød stråling blir ikke lyktelensene varme på samme måte som når man bruker halogen- eller xenon-pærer.

– I mange år brukte vi bare bobilen om sommeren, og det var ikke noe reelt behov for ekstralys, men nå bruker vi kjøretøyet hele året, noe som gjør gode lys mye viktigere enn før. Spesielt når vi reiser nordover eller gjennom viltrike skoger i resten av landet, sier bobilreisende Jonatan Ahlberg. I tillegg til en skinne med to LED-lys, har familien

« Det er bedre å tenne et lys enn å forbanne mørket», skal Konfucius har sagt. Bruker du bobilen hele året, kan det være verdt å vurdere kraftigere lyskilde.

NYTT REGLEMENT: Det var strenge regler for bruk av ekstralys i Norge, men i 2018 ble mesteparten av begrensningene fjernet.

HANS NELEMAN/GETTY IMAGES

Ahlberg også valgt å bytte ut de ordinære halogenlysene (H7) med LED-lys, noe som gir en helt annen lysfordeling. Den beste måten å oppgradere originale hovedlys på er å bytte til xenon, ifølge spesialisten Ekstralys.

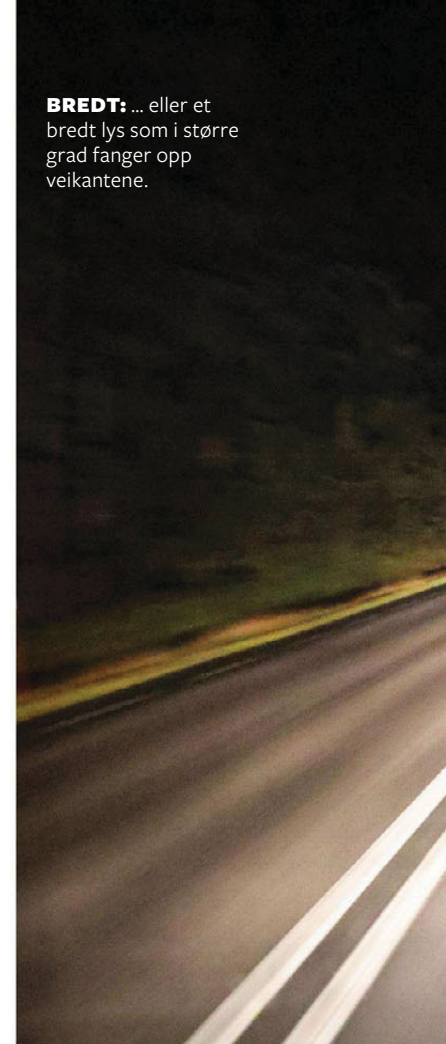
Fjernet begrensningene

Tidligere var det strenge regler for bruk av **»»»**

SE BEDRE: Har du bobil med halogenpærer, kan en LED-skinne være verdt investeringen, særlig dersom du bruker bobilen hele året.

FOKUSERT: Spør deg selv hvilken type lys du har mest behov for. Et kraftig lys i lengderetning ...

BREDT: ... eller et bredt lys som i større grad fanger opp veikantene.

ekstra lys i Norge, Ifølge Ekstralys. Før kunne du ikke ha mer enn to ekstra fjernlys på bilen, og den totale lysstyrken (lux), inkludert de originale lysene, måtte ikke overskride referansetall 100. Men 1. oktober 2018 ble det gjort lettelsers i regelverket etter mønster av tilsvarende, svenske unntaksbestemmelser. Det er ikke lenger begrensning i antall fjernlys

eller lysstyrken fra disse. Det er heller ikke lenger krav om parvis montering av ekstra-lyktene.

Mange moderne biler har begrenset plass til å montere ekstra lykter. Det gjelder ikke i samme grad for bobiler, men ofte vil en LED-skinne være mest aktuelt, som et alternativ til tradisjonelle, runde lykter. Med de nye reglene

kan du nå ettermontere et fritt antall lykter, det vil si en, to, tre, fire eller flere lykter. Det er viktig at ekstralysene ikke skygger for registreringsskiltet.

Må være typegodkjent

– Det er fortsatt krav om at lyktene er forsvarlig montert og at det er en typegodkjent lykt. Godkjente lykter er merket med «E» eller «e». Det er en del ikke-godkjente lykter som omsettes, og har bobilen disse montert vil det gi mangel ved kontroll, sier Reidar Henry Svendsen i Vegdirektoratet.

Ekstralysene kobles sammen fjernlysene og du kan som regel velge mellom en LED-skinne eller runde lamper.

Har du tradisjonelle halogenpærer (ikke Xenon eller LED), så vil det ofte hjelpe å investere i bedre lyspærer. Men husk at forskjellig type gass i lyspæren gir ulik type og ulik styrke lys, skriver Bobilenes Servicekjede. Bruk kun samme wattstyrke som bobilen er utstyrt med originalt. Hvis ikke risikerer du at reflektoren i lykten tar skade av varmetviklingen. Brenne reflektorer vil gi deg betydelig svakere lys. Pass også på at pæren er E-merket. Det sikrer at den er lovlig for bruk på din bil.

TUSENMETER: For klassiske trekkvogner (i dette tilfellet en Volvo V70) er det fortsatt vanlig med halogenfrontlykter og xenonteknologi.

NOEN FLERE TIPS

● Vær nøye med å skaffe lys og lysholdere som er E-godkjente, altså typegodkjente i EU. En stikkprøvekontroll eller annen kontroll kan ellers gi kjedelig konsekvenser. Du risikerer å måtte bytte tilbake til bilens originalbelysning fordi frontlykten er blitt endret fra sin opprinnelige typegodkjenning.

● LED-belysning koster mer enn klassiske ekstralys, men gir både bedre lysbilde og en annen levetid. Et godt tips er å montere en egen knapp som slår av det ekstramonterte fjernlyset når det snør kraftig eller er tåkete slik at det kun er originallysene som er aktive. Kraftige LED-lys kan virke mot sin hensikt ved for eksempel tett snødrev. Refleksjonen gjør at sikten kan oppleves som kun en vegg av hvitt. Når det er klart vær gir LED-fjernlyset fantastisk sikt.

● Før du bestemmer deg for å skaffe ekstralys, bør du vurdere hvilken type du trenger. Vil du se langt i veibanens lengderetning eller bredere ut langs kantene? Det finnes nemlig et stort utvalg av ulike typer lyskilder, og en dyktig selger kan hjelpe deg med å finne den optimale lysinstallasjonen som oppfyller dine krav og behov.

● Fjernlys/flood er for eksempel et ekstralys med bred rekkevidde, spesielt egnet dersom du vil lyse opp veikanten. Spot/pencil derimot har lengre rekkevidde med fokus på å gi lys i lengderetning og mindre til siden. Det er også vanlig med kombinasjonsvarianter hvor flood og spot blandes for å få et helt dekkende fjernlys som fordeles mellom spot i midten og flood langs kantene.

PÅ BØYLE: Pass på at bøyle og ekstralys har E-godkjenning.

Fuktvarslere med

fremtid?

Kan elektroniske fuktsensorer erstatte årlig fuktkontroll?

TEKST OG FOTO: **GEIR SVARDAL**

et søk i Nasjonalbibliotekets arkiver finner vi en fuktkontroll omtalt i Eidsvold Blad 30. mai 1988. Det er campingvogner som sjekkes, og mange fikk seg en ubehagelig opplevelse skrives det. «Det var bra at været var pent, ellers hadde ikke denne testen latt seg utføre, da måleren er svært ømfintlig og kan gi feil utslag i regnvær», uttaler personen som utfører kontrollen.

Fukt har alltid vært en trussel mot bobiler og campingvogner. De kan oppstå brått eller snikende. Kundene må beroliges. Fuktgarantier og -forsikringer gjør det. Men det følger med krav om årlige fuktkontroller. Disse har knapt vært utviklet i årene etter kontrollen omtalt i Eidsvold Blad. Og som alltid er det den dag i dag viktig å bruke øyne og nese.

Fuktmålingens svakheter

Fuktmålinger har svakheter, og er i realiteten ingen garanti for at bobilen virkelig er fuktfri. Der kan dreie seg om mangelfull kunnskap, selv om det finnes opplæring i bransjen.

– Hvert enkelt merke har sine egne prosedyrer og krav for fukttest, og holder kurs for forhandlerne. Vårt eget kurs i myk-karosseri har også mye kunnskapsbygging når det gjelder fukt, forteller Geir Holm, generalsekretær i Norges Caravanbransjeforbund.

– Det vi er litt bekymret for er at kanskje ikke alle forstår hvor man skal teste. En fuktmåler gir for eksempel utslag på metall og elkabler. Og det er ikke bare å bruke måleren; det er fortsatt viktig å bruke øyne og nese. For dette med tørråte er for eksempel vanskelig, sier Holm.

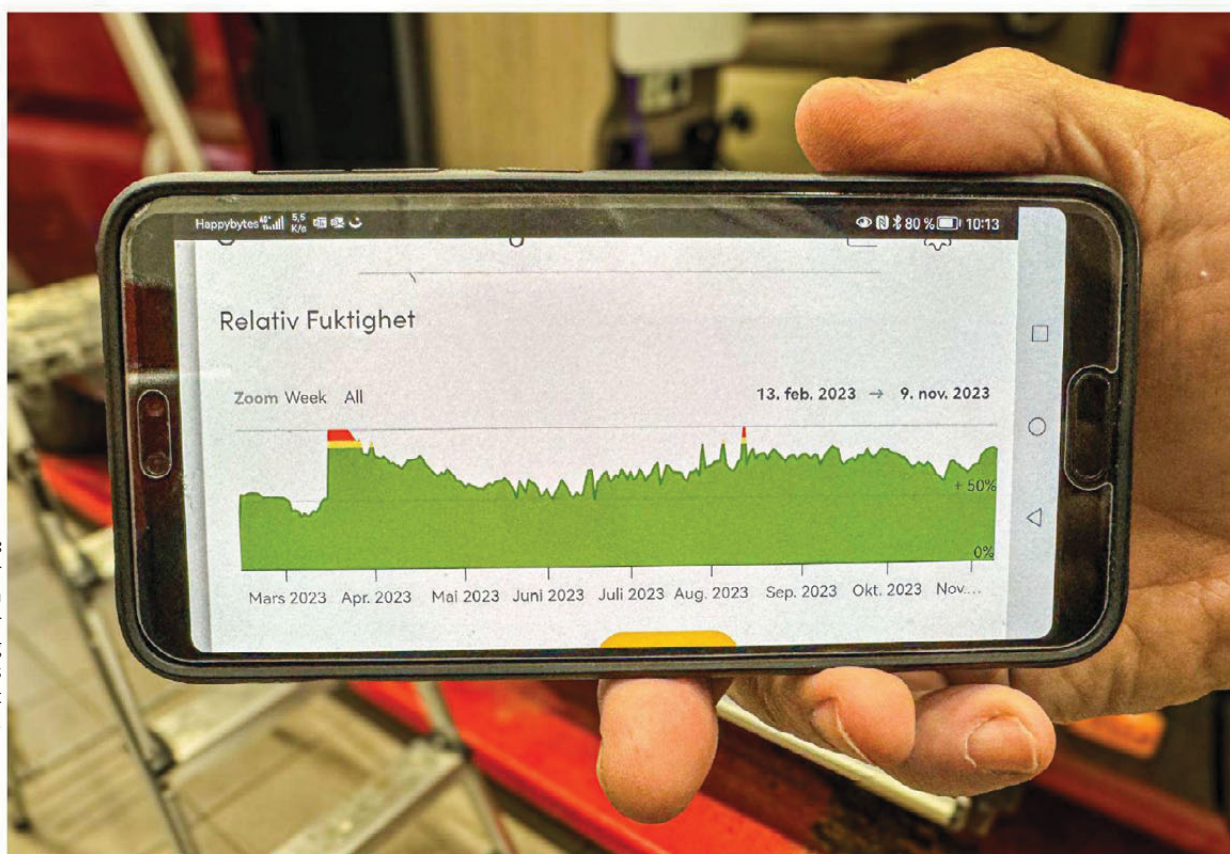
Fukttesting krever innsikt og kunnskap. På noen bobiler er det også vanskelig å komme til på steder som bør måles. Og det er ikke >>>

OPPDAGER FUKT:

Denne lille sensoren skal oppdage og gi tidlig varsel om fukt.

PÅ VAKT: Sensorene plasseres på alle steder det kan tenkes at fukt kan oppstå.

RAPPORT: Abonnementen har full kontroll på egen nettside. Tall for relativ fuktighet og grafer oppdateres daglig for hver enkelt sensor.

NØDVENDIG: Lars Idar Hagen hos Bobilkjeden Arve Opsahl avdeling Oslo kontrollerer manuelt, og sørger for at fuktforsikringen er gyldig.

antallet målinger som er viktig, men hvor man måler. Og så kan fukt komme og gå. En greit utført kontroll kan være gjort i en periode der fukt har tørket bort. Så kommer høsten og vinteren, og det blir vått igjen.

Fuktsensorer

I dag finnes det for første gang et alternativ til fuktmåling. Norske Avara produserer alarmer til bobiler og campingvogner. I porteføljen har de Avara Moist, som består av små elektroniske fuktsensorer som plasseres rundt i bobilen. Noen av dem på steder der manuell måling er vanskelig eller umulig. Sensorene foretar målinger daglig, og varsler om fukt oppdages. Via et abonnement har bobileiere med Moist full kontroll over målingene via Avaras eget nettsted.

Avaras utfordring er at bilprodusenter og forsikringsselskap per i dag ikke anerkjenner Moist som et godkjent alternativ til årlig fuktkontroll for at garanti/forsikring skal gjelde. Men bransjene er på gli.

Fortsatt krav til tester

Av forsikringsselskapene vi har snakket med, er Tryg tydeligst på at fuktsensorer er interessant. Selskapet gir ti prosent rabatt til kunder som har dette installert.

– Vi har stor tro på teknologiens potensial, og ser Moist som et viktig verktøy for å oppdage fuktskader tidlig. Samtidig mener vi det er viktig at det fortsatt gjennomføres årlige fukttester hos merkeforhandler. De skal være oppdatert på fabrikantens anbefalinger, og kan identifisere områder på kjøretøyet som eventuelt krever forebyggende tiltak eller særlig oppfølging. Det er denne årlige kontrollen som er en forutsetning for full fuktskadedekning i forsikringen, sier pressesjef Ole Irgens hos Tryg.

Slik er altså situasjonen i dag. Utvilsomt en aldri så liten hodepine for Avara. Kravet om fortsatt årlig fuktmåling får nok mange til å droppe sensorer, selv om disse skal gi langt større sikkerhet.

Også caravanbransjen kan være på gli. Velkjente Heistad Caravan er blitt «premium partner» for Avara, og installerer sensorer blant annet i Knaus og Weinsberg. Og det med KTK Groups velsignelse. Selskapet aksepterer nemlig at fuktsensorene erstatter årlig fuktkontroll i forhold til deres fuktgaranti. ■

HINDER: En skikkelig manuell måling i for eksempel lasterommet kan fort bli tungvint. Og det er jo ikke testers jobb å rydde ut.

Kunstnerdalen

Rundt

En rundtur i Buskerud byr på severdigheter, kunst, kulturhistorie, bjørnepark og flotte toppturer.

TEKST OG FOTO: **GEIR SVARDAL**

Kunstnerdalen Rundt er betegnelsen på en rundtur i Buskerud og kommunene Sigdal, Krødsherad og Modum. Turen byr på usedvanlig mange flotte severdigheter. Vi kan kort nevne Hagan (Chr. Skredsvigs kunstnerhjem), Ole Einars standplass i Simostranda, Kongsfoss kunstnersenter/Kongsfossen, Folkemusikksenteret, Bjørneparken (antageligvis favorittmålet for barnefamilier) og Eggedal mølle. Men det er mer. Mye mer.

VILLA FRIDHEIM: Skiltet som viser vei til villaen finner man få minutter fra Noresund sentrum. Den storslagne sveitervillaen er en av landets vakreste trebygninger, og har både restaurant, utstillingslokale og bruktbutikk. Et nydelig sted for lunsj, med en stor p-plass der det er enkelt å parkere selv digre bobil. Spis inne eller ute, med utsikt mot innsjøen Krøderen. Se utstilling i kjelleren gratis, eller betal for å se de makeløst flotte eventyrbaserte utstillingene i de øvre etasjene. Der finner man også en utstilling som forteller historien om Villa Fridheim, som ble tegnet av den berømte arkitekten Herman Major Backer (1856-1932).

Nettsted: buskerudmuseene.no/villafridheim

KRØDERBANEN: Denne museumsjernbanen våkner skikkelig til liv på gitte datoer, som du finner på nettsiden til Norsk Jernbaneklubb eller Buskerudmuseene. Da åpnes gamle Krøderen stasjon, og damptog pruster seg til og fra Vikersund. Da er det liv og røre, og konduktører strener rundt i tidsriktige uniformer. Et flott museum, med tilhørende suvenirbutikk, viser besøkende historien bak Krøderbanen. Den 26 kilometer lange »»»

VILLA FRIDHEIM: En av Norges flotteste trebygninger, med restaurant og utstillinger.

KRØDERBANEN: Norges flotteste museumsjernbane tar oss tilbake til gamle togtider.

EGGEDAL MØLLE: Enda et trivelig besøksmål i Kunstnerdalen.

KOBOLTGRUVENE OG TH. KITTELSENS MUSEUM: To flotte og interessante besøksmål i ett.

banen åpnet i 1872, og baserte seg primært på tømmertrafikk mellom Hallingdal og Drammen. En periode var Krøderbanen også en del av Bergensbanen.

Nettsted: buskerudmuseene.no/kroderbanen

KOBOLTGRUVENE: Dette er betegnelsen på et gruveområde i Skuterudåsen. Området er i dag omgjort til museum, der Gruvetråkka like ved parkeringen inneholder Gruvemuseene og Gruvekroa med matservering og butikk. Herfra går også starten på omvisningen i gruvene man kan melde seg på. Og så kan man gå Nordgruvene Rundt eller Sydgruvene Rundt. Der er det mye å se og mye å lære. En oransje ballong markerer det nøyaktige stedet der Ole Witloch i 1772 gjorde sitt berømte funn av koboltmalm.

Nettsted: blaa.no/koboltgruvene

TH. KITTELSEN MUSEUM: Museet holder til på samme sted som Koboltgruvene, så her kan en slå to fluer i en smekk. Multi- og eventyrkunstneren Theodor Kittelsen (1857–1914) tør være kjent for de fleste. Navnet osrer av eventyr, tusser og troll. På museet kan publikum se en stor del av hans originale kunst. Grunnen til at museet ligger i Skuterudåsen, er litt tilfeldig. Det var kunstnerens gjenlevende barn som i 1987 kontaktet Blaafarveværket og foreslo en donasjon av en stor del av kunstsamlingen fra faren i «bytte» mot at det ble

bygget et Kittelsen-museum. På den tiden var Koboltgruvene som museum under bygging, og derfor passet det å legge Kittelsen-museet samme sted.

Nettsted: blaa.no/attraksjon/kittelsen-museet

VIKERSUND HOPPSENTER: Åtte bobilplasser med strøm og tilgang til vann, samt panoramautsikt til verdens nest største hoppbakke og dens «småsøsken». Det finner vi i Vikersund. Et trivelig sted i seg selv, men helt klart satt på kartet nasjonalt og internasjonalt takket være sin hopphistorie. For den som vil ha en fysisk utfordring er det drøye tusen trappetrinn opp til toppen av skiflyvningsbakken. Belønningen er selvsagt en fantastisk utsikt, og kanskje en kald øl når en kommer ned? Skiflygingskroa selger det, samt mat av mange slag. Samme sted kan man kjøpe billett til en forrykende zip line-opplevelse nedover bakken.

Nettsted: vikersund.no

BLAAFARVEVÆRKET: Det Kongelige Modumske Blaafarveværk ble opprettet i 1776 for å utvinne kobolt fra gruvene i Modum. Kobolt ble brukt til å fremstille koboltblått, som ble eksportert ut i verden. Derfor har dagens museum og parkområde – selve «Værket» – en sterk link til de tidligere nevnte koboltgruvene, som ligger cirka åtte kilometer unna. Og dessuten til Nyfossum, som vi

VIKERSUND: Ved det gedigne hoppanlegget finnes det bobilplasser.

BLAAFARVEVÆRKET: Nok det største og mest besøkte stedet i Kunstnerdalen. Populariteten er lett å skjønne.

kommer til. Hovedparkeringen for Blaafarveværket er diger, men man kan også parkere på Haugfosstråkka, der Landhandleriet og Madam Reiff's butikk ligger, samt en uted-restaurant – alt med historisk autentisk atmosfære. Og det er bare en kort spasertur mellom Haugfoss og Værket. Elva Simoa renner gjennom store parkområder med bord og benker, bindingsverkshus fra 1700-tallet, industrihistoriske utstillinger, kulturminner, butikker, fire spisesteder – samt Barnas Bondegård og Barnas Buldrehule.

Nettsted: blaa.no/vaerket

NYFOSSUM: Fra Blaafarveværket er det bare et par steinkast til Nyfossum. Og stedenes historie henger nøye sammen. Nyfossum var nemlig herskapshuset til Værkets tekniske direktør, den tyske kjemikeren Friedrich Roscher. Han startet sitt arbeid der i 1822, og flyttet inn i boligen i 1826, med kone og tre barn. I dag er direktørboligen blitt en severdighet, med historisk korrekt interiør og en permanent kunstutstilling i regi av billedkunstneren Ida Lorentzen. Nyfossum er en betydelig attraksjon, blant annet med en

NYFOSSUM: Like ved Blaafarveværket ligger et annet flott sted å se.

Reiseklar!

med Kjartan og Torgeir

Trenger du gode tips om bruk og stell av bobil?

På nettsidene til Sola Bobil gir Kjartan og Torgeir deg en rekke nyttige tips om alt fra utstyr du bør ha med deg, til hvordan du håndterer de mange tekniske funksjonene en bobil er utstyrt med. Bli inspirert og få med deg tipsene som gjør at bobilen alltid er reiseklar når du er det.

Skann og få tips og råd
som gjør deg reiseklar!

SOLA BOBIL

Komplett bobilforhandler

LAUVLIA: Theodor Kittelsens kunstnerhjem.

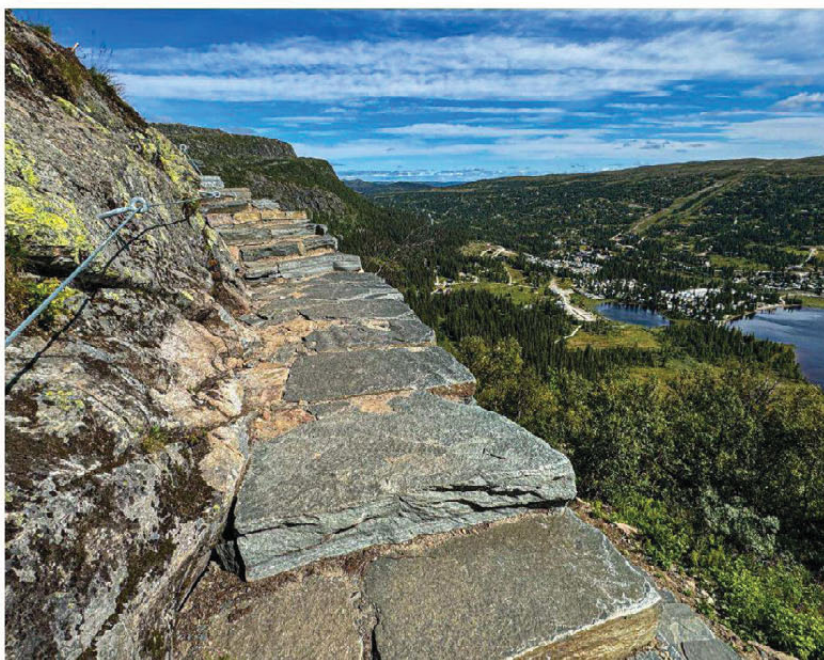
vakker hage, utstillinger i direktørboligen og Tømmerlåven, butikk, kafé og Farvelabben. Til dette besøksmålet inngår også Nymoen og kulturstien Nymoen Rundt. Der vandrer man gjennom et gammelt bomiljø med Blaafarveværkets arbeiderboliger fra 1700-tallet.

Nettside: blaa.no/nyfossum-og-nymoen

LAUVLIA: Nær innsjøen Sondereren, der vi finner Strandefjorden Bobilcamp (tidligere omtalt i bladet), ligger Theodor Kittelsens kunstnerhjem Lauvli. I dag omgjort til en severdighet med stor hage, stier med figurer, trollborg og amfi, bryggerhus med museumsbutikk. Enkel servering gjennom et kjøkkenvindu (!) i regi av Ingas kjøkken. Hver sesong er det nye utstillinger, og omvisninger i selve kunstnerboligen blir gjort av profesjonelle formidlere.

Nettsted: buskerudmuseene.no/lauvli

TOPPTURER: Området rundt Kunsterdalen har flere kjente topturer, og fem av dem er «tilknyttet» runden: Høgevarde, Madonna-stien, Andersnatten, Haglebunatten og Blodfjell. Vi har gått dem alle, og Madonna-stien med sine sherpatrapper og berømte statue på toppen er nok den som vil passe «folk flest» best. ■

HAGLEBUNATTEN: Deler av stien til toppen går på såkalte sherpatrapper.

ANDRE NETTSTEDER:

buskerudmuseene.no/skredsvig

bjorneparken.no

modum.kommune.no/mest-brukte/for-turister/-vare-severdigheter/kongsfoss-kunstnersenter

buskerudmuseene.no/folkemusikksenteret

buskerudmuseene.no/eggedalmolle

DET ER ALLTID BEDRE Å SETTE STANDARDER ENN Å OPPFYLLE DEM.

OPPLEV EN NY GENERASJON AV MALIBU BOBILER.
MED BANEKRYTENDE INTERIØR- OG EKSTERIØRDESIGN
SOM SKAPER EN HELT NY FERIEFØLELSE.

TA EN TITT:
malibu-carthago.com

NOK ER NOK: Erik Røed ga seg som Nortrip-vert. For mange brukte gården som gratis overnattingsplass.

– Det fungerte veldig dårlig

Gårdsbutikken ga opp å være Nortrip-vert. Det kostet mer enn det smakte. For mange kom for gratis overnatting uten å legge igjen en eneste krone.

TEKST OG FOTO: GEIR SVARDAL

Hvis vi skal ofre privatlivet vårt, kan ikke det være gratis. Gjestene må kjøpe noe som bidrar til næringsvirksomheten på gården. Eller betale for plassen. Dessverre var det altfor mange som kom for en gratis overnatting.

Erik Røed er oppgitt. Herfra-gården i Sokna er utvilsomt en av landets mest sjarmende gårdsbutikker, også med egen kafé. Her møter gjester landlig idyll, og kommer tett på et småbruk med dyrehold og allsidig produksjon. Butikken tilbyr hjemmelagde bakervarer, syltetøy, mel, lokalprodusert drikke og mye annet. Her er det langbord med servering av middag. Og to ganger i året arrangeres det også intimkonserter med kjente artister på gården.

La ikke igjen en krone

Herfra-gården er medlem i Hanen, som er en landsdekkende næringsorganisasjon innen gårdsmat, bygdeturisme og innenlandsfiske. Et drøyt år var småbruket også vertskap i Nortrip.

Men responsen på tilbudene var dårlig. Gjester i bobiler – uten unntak utlendinger – kom, sov over og dro. Stort sett uten å legge igjen en eneste krone. Heller ikke alle viste den nødvendige respekten for hva som var privat område på gården. Til slutt fikk familien Røed nok. Og meldte seg ut.

Erik Røed presiserer likevel at han ikke er skeptisk til konseptet Nortrip.

– I utgangspunktet er det interessant. Men Nortrip fungerer nok ikke for alle. For oss fungerte det veldig dårlig. Nortrip-verter er jo ikke profesjonelle campingplassiere, og det kan være utfordrende å tilpasse vertskapsrollen til egen drift.

Klagde på prisene

Å møte opp hjemme hos private næringsdrivende utelukkende for å ha et gratis overnattingssted, tror vi de aller fleste i bil holder seg for gode til. Men selvsagt kan det være ett eller annet gjester reagerer på. Røed opplevde for eksempel at noen syntes varene i butikken var for dyre.

– De forventet kanskje at det vi solgte skulle være veldig rimelig, siden vi er et småbruk.

Herfra-gården har underveis mot utmeldingen hatt en god dialog med Nortrip.

– De har tatt oss på alvor, og opptrådt redelig. Men Nortrip er bundet av inter- >>>

KOSELIG: Herfra-gården selger mat og drikke, men også opplevelser.

nasjonale regler. Det er kanskje ulempen med å være med i en internasjonal organisasjon, at man til dels må tilpasse seg andre regler enn man ville valgt hvis man sto fritt, sier Røed.

Passer ikke for alle

Patrik Alesand er en av gründerne bak Nortrip. Han mener at Nortrip bare i liten grad er sovepute for bobilturister som vil overnatte gratis.

– Da ville ikke konseptet fungert. Og at verter melder seg ut er ikke et stort problem for oss. Men det hender en gang iblant. Da forsøker vi alltid å analysere situasjonen, og finne årsakene til at det ikke har gått bra, sier Alesand.

Årsakene kan være flere. Det kan for eksempel være at åpningstider samsvarer dårlig med bobilturisters rutiner. Det har også hendt at verter som ligger nær store attraksjoner i stor grad bare blir brukt som gunstig overnattingssted. Parkeringer som ligger litt langt fra vertene og det de tilbyr, kan også være en utfordring.

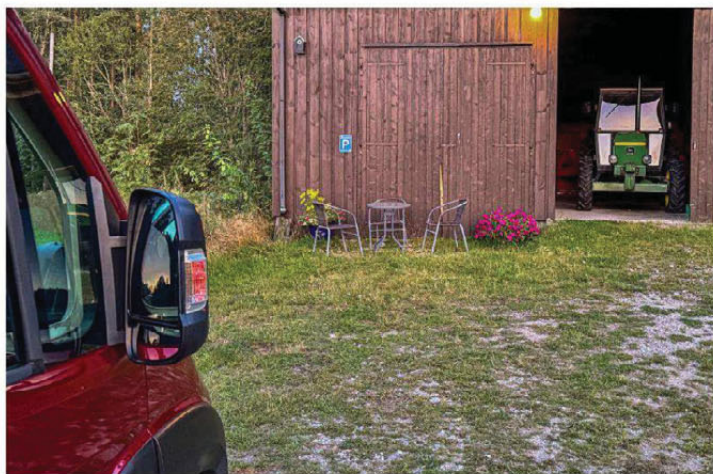
– Og ikke alle verter er villige til å engasjere seg personlig i gjestene, noe som er en viktig suksessfaktor. Så Nortrip-konseptet passer ikke for alle, og noen ganger kan det være bra for begge parter at en vert melder seg ut. For Nortrip skal være et vinn-vinn-konsept. Bra for vertene, bra for gjestene, sier Alesand.

Booke middag

Gjestenes «reviews» - anmeldelser - er primært gode. Konseptet utvikles også stadig. I skrivende stund foregår en så langt vellykket pilotstudie der gjester ikke bare kan booke plass, men også booke for eksempel middag.

– Hva med et system der gjestene må forhåndsbetale en viss sum, slik at vertene uansett er sikret en viss inntekt?

– France Passion, som startet organisasjonen der Nortrip er med, baserer seg på en filosofi som forteller hvem vi skal være. Og man kan ikke forlange at gjester som inviteres på fest har med gave, uttaler Alesand. ■

FORNØYD: Moland gård har én sesong som Nortrip-vert bak seg, og er fornøyd med ekstrasalget vertsrollen har gitt.

NORTRIP-GRÜNDERE: Fra venstre, Bjørnar Valbø, Patrik Alesand og Eivind Skaar Briseid.

Eksklusive tilbygg for deilige feriedager, skreddersydd etter dine ønsker og behov.

Toppcamp

Mobil: 934 62 943

www.toppcamp.no

E-post: post@isoleringogblikk.no

Drammen Isolering & Blikkenslagerforretning as

Vinterparadis

TEKST OG FOTO: NIKLAS KÄMPARGÅRD

Det er ikke så ofte vi opplever skisteder der absolutt alt handler om skikjøring. Joda, her finnes en matbutikk, noen overnattingssteder og et par hyggelige restauranter midt i bygda, men der Åre, Sälen og Vemdalen lokker med outlet-butikker, kjøpesentra og masse sportsbutikker, virker Kittelfjäll først og fremst å handle om snø. Det beste er at det er så rolig. Ingen støyende afterski-steder.

– Skikjøring er hovedfokus, enten det dreier seg om offpist eller carving i preparerte bakker, sier Anna Myrberg som tilbringer et par uker i bygda hver vinter.

Kittelfjäll ligger ganske nær den norske grensen, øst for fjellområdene i Trøndelag og Nordland fylke. Det ligger omtrent i samme breddegradsområde som Brønnøysund.

Populære Storgrova

Som førstegangsbesøkende er det enkelt å like enkelheten i Kittelfjäll. Det er nært til alt og besøkende trasker bare over veien mellom campingplassen og skiområdet.

Også snøscooterkjøring er populært, og du som mangler egen kan leie en av Grönfjälls Bil & Maskin. Regn med minst 1700 kroner dagen for den minste maskinen og 2500 kroner for råtass-versjon. Ikke glem å løse et sporkort, ledbevis (100 kroner per dag), som gir deg mulighet til å bruke de fine snøscooter-traseene.

Med noen preparerte bakker og den svært allsidige offpist-muligheten har Kittelfjäll virkelig noe for alle. Populære Storgrova midt i bakken er en enorm ravine som oppsto da bakken kollapset under bekken med samme navn for drøyt 100 år siden. Ravinen deler skiområdet i to, der den østre delen er den mest avanserte. Fortsatt graver vannet seg stadig dypere ned i ravinen, som virker å bli stadig mer dramatisk for hvert år som går.

Offpist-entusiastene beskriver lyrisk denne mektige og naturlige utformede halfpipen som mangler sidestykke i andre skiområder, og det er ikke uten grunn at frikjøringsproffer valfarter til Kittelfjäll. Du når enklest Storgrova fra heisen Jan Express, men også hotellheisen fungerer fint på rolige dager da den går helt opp til toppen. »»»

MIDT I SMØRØYET: Camp Kittelfjäll ligger midt i fjellbyen Kittelfjäll – nær heiser, langrennsløyper og ruter for snøscooter og truger.

Stedet er nok ukjent for de fleste, men Kittelfjäll er et paradys for deg som bruker bobilen som basecamp for ski og andre vinteraktiviteter. Her finnes en utmerket campingplass og herlige serveringssteder.

OFFPIST: Kittelfjäll er kjent for sine gode frikjøringsmuligheter.

LØFT TIL TOPPS:
Heliskiing er også mulig i Kittelfjäll.

TRIVELIG: Topp
stemning på Toppstugan.

TOPPSTUGAN/FACEBOOK

Topp på Toppstugan

Midt i bakken, mellom Jan Express og hotellheisen, finner du Toppstugan, som drives av Danne Forsslund. Ingen fancy restaurant, men et reallt sted for den som søker enkle lunsjretter, en kanelbolle, eller kanskje helst en kald pilsner. Dessuten er utsikten upåklagelig. På klare dager ser man langt inn over Marsfjället. For ikke å snakke om Borkafjällets bratte nordvegg.

– Jeg vil påstå at Kittelfjäll byr på den beste skikjøringen i Sverige. Det finnes ikke mange andre steder i den svenske fjellheimen der toppene er like dramatiske som i nabolandet Norge og der vestavinden fra Norskehavet sørger enorme mengder snø, sier Danne Forsslund.

Trugetur

Noc annet som taler til Kittelfjälls fordel er at besøkende kan nyte imponerende fjellvidder allerede fra campingplassen. Det er i tillegg enkelt å komme seg tilbake til bobilen for å hvile eller spise lunsj når lårene er møre, beina tunge eller når sulten melder seg.

Det finnes også fine langrennsløyper og stier merket for trugeturer. Å spenne på seg et par truger er nemlig betydelig enklere enn å prøve å holde balansen på et par tynne planker som glir. Fordelen med truger er at de er smidige å ta med seg og i prinsippet ikke krever noen spesielle sko. Bruk gjerne staver for å holde balansen.

Anbefalt skitur

En herlig tur for deg som vil spenne på fjellskiene, er den 10 km lange turen mellom Kittelfjäll og Grönfjäll. Start med å ta Jan Express, da blir du spart for mye stigning. »»»

EN PUST I BAKKEN: Danne Forsslund driver Toppstugan.

CARL-JOHAN UTSJ/CAMP KITTELFJÄLL/FACEBOOK

SKI IN, SKI OUT: Fra Campen er det kort vei til heisene.

Følg deretter fjellsiden østover til du når snøscooterløypa. Du må dessverre ha egen transport tilbake til Kittelfjäll dersom du ikke orker å ta skiløypa tilbake også. Det går riktignok busser, men til tross for den relativt korte strekningen må du bytte buss, og den raskeste ruten tar to timer og 30 minutter.

Lokale råvarer

Tilbake på Camp Kittelfjäll tar vi det rolig i bobilen etter en aktiv dag i skiløypene. Servicebygget byr på alle bekvemmeligheter. Dessuten finnes en badstue der stive muskler kan pleies etter noen dager i bakkene.

Kittelfjäll Vårdshus tvers over veien må du ikke gå glipp av. Jasper og Lotta Bergström driver det koselige vertshuset som serverer mat basert på råvarer fra lokale leverandører.

– Jeg er så utrolig glad for at vertshuset har kommet. Nå kan vi spise skikkelig godt i Kittelfjäll og kombinere fantastiske måltider med fjellheims beste skikjøring, sier Elin Svensson som sammen med samboeren Per har kjørt fra Umeå for å nyte helg i Kittelfjäll

– Hvor mange andre kan egentlig konkurrere med et slikt tilbud? Dette er paradiset.

KORT OM KITTELFJÄLL

Skimrådet: Kittelfjäll har rundt 25 nedfarter som ikke kjøres opp av løypemaskiner og som er beregnet for offpist/løssnøkjøring. I tillegg finnes ni preparerte nedfarter og to barneområder. Totalt fire heiser: to lange t-krokheiser, en kortere skålheis og en barneheis. I tillegg finnes en liten tauheis.

Fallhøyde: 420 meter fra heisens toppunkt og 600 meter fra Kittelfjälltoppen. Spanderer du på deg helikopter til topps (heliskiing), kan du nyte en fallhøyde på 800 meter.

Langrenn: Du må kjøpe et sporkort for å kunne bruke de maskinpreparerte løypene i Kittelfjäll. 80 kroner for dagskort, 310 kroner for ukekort. Løyper: To løyper på tre og fem kilometer i variert terreng nede i bygda. Trekilometeren er lysløype. I tillegg finnes Fjällspåret på 4,5 og 10 kilometer som kjøres opp på vårparten.

Spise: Det finnes flere restauranter der Kittelfjälls Vårdshus er den beste (www.kittelfjallvardshus.se). På andre siden av veien for vertshuset ligger C & R Restaurant, som også kan anbefales. (cochrrestaurant.se) Stedet preges av innehavernes lidenskap: fiske og hockey. Rett ved siden av ligger Pub Giebnie. Et stykke vestover ligger restaurant Borkan på Hotell Kittelfjäll. (hotell-kittelfjall.com) Også Hotell Granen har en trivelig restaurant fire km øst for bygda. (granen.nu)

Utstyr: Du som vil leie skiutstyr kan gjøre det via kittelfjall.com

Snøscooter leier du hos Grönfjälls Bil & Maskin. (gronfjallskoter.happybooking.io) Mer info på www.kittelfjall.com

NOE FOR ENHVER: Kittelfjäll passer både barnefamilier og eventyrere.

VERTSHUSET:

Hyggelig på vertshuset som servere nydelig mat og drikke.

VERTSKAP: Jasper og Lotta Bergström på Kittelfjäll Vårdshus.

UTLEIE: Også scooterkjøring er populært i området.

Maja solgte huset for å bo på 6 kvm

Vanlife-trenden brer om seg. For Maja ble det redningen. Hun flyttet inn på seks kvadratmeter, vekk fra en stresset og gjeldstyngnet hverdag.

TEKST: SUSANNE KNUTZEN

På en strand på Bali satt 41 år gamle Maja Søndergård Andersen. Midt i solnedgangen stilte hun seg selv spørsmålet: «Hvordan skal livet mitt se ut egentlig, hvis jeg selv kan velge?»

Etter en skilsmisse hadde hun endt opp i et hus i Rødovre med plass til henne og de tre barna. Hun hadde en jobb, som hun ikke var spesielt glad i, og økonomien var anstrengt.

– Jeg følte meg veldig stresset og presset. Som en alenemor med hus og tre barn må man jo ha en viss inntekt – spesielt når man har lån på huset.

På stranden ble tankene kanalisert ut i fire mål, som hun skrev ned. Hun ønsket å bli gjeldfri, hun ville bo og leve enklere tett på naturen, hun ville være sin egen sjef, og ha en halv million kroner på kontoen. Fire mål som hun gjerne ville ha oppfylt innen hun fylte 50 år.

– En stor del av lønnen min gikk til å betale ned gjeld. Så lenge jeg hadde gjeld, var jeg nødt til å være i en fulltidsjobb mange år fremover. Jeg satt meg derfor disse fire målene som jeg ønsket å oppnå, men jeg visste ikke hva det ville kreve av meg. Da Maja skrev ned målene var hun 41 år gammel, nå er hun 48 år.

Snøballmetoden

Etter å ha kommet hjem fra Bali, begynte Maja på en helt annen reise. På YouTube fant hun videoer om hvordan man kan nedbetale gjeld. Hun søkte inspirasjon til hvordan man kunne bo annerledes. Drømmen var å bo enkelt i naturen, men det var vanskelig fordi barna fortsatt hadde behov for å bo hjemme. » » »

PRIVAT

BO I BIL: Maja hadde fire mål, og var opptatt av å oppnå dem. Det førte til at hun solgte huset og flyttet inn i en varebil.

PRIVAT

– Når man er under press, oppdager man at naturen har en beroligende effekt. Men på det tidspunktet var det vanskelig da å gjøre store endringer i bosituasjonen, fordi barna var yngre. Men jeg kunne i hvert fall jobbe mot å bli gjeldfri, sier Maja, som ikke hadde satt seg særlig inn i mulige konsekvenser av lån og renter.

– Jeg hadde tatt opp lån for å kjøpe huset. Det var ingen vei utenom, men da jeg skulle bygge nytt kjøkken, tok jeg opp et dumt lån

med 17 prosent rente uten å tenke over konsekvensene, sier Maja.

Perspektivet hennes var måned for måned. Det ble en nokså brutal realitetsorientering i hva et slik lån akkumulerer og hvor mye hun faktisk måtte betale tilbake. Jo mer hun leste om renter, lån og gjeld, desto større ble aha-opplevelsen.

En dag kom hun over snøballmetoden, som går ut på å betale ned det minste lånet først,

FORNØYD: Maja trives med å bo i bilen, og liker frihetsfølelsen det gir.

PRIVAT

PRIVAT

HJEMMEKOSELIG:

Maja har satt sitt personlige preg på innredningen.

ORDEN I

SYSAKENE: Maja har også blitt mer bevisst på hva hun kjøper fordi hun har lite oppbevaringsplass.

mens du betaler minimumsbeløpet på alle andre gjeldsposter. Når du har nedbetalt det minste lånet, legger du det frigjorte beløpet til betalningene på det nest minste lånet. Slik fortsetter det, i det som kalles snøballeffekten.

Da fant hun ut at hun kunne prioritere å sette av 2000 kroner hver måned til gjeld.

– På den måten tok det fem måneder å bli kvitt det dumme evighetslånet til kjøkkenet. Det var flaut å oppdage at det ikke krevde mer. Snøballmetoden har ført til at nedbetalingen av alle lånene mine gikk fra 17 til ni år.

Bor i en bil

Maja begynte å undersøke om det var noe annet hun kunne gjøre for å betale ned gjelden raskere. Da oppsto ideen om å selge huset, frigjøre kapital, og kjøpe noe billigere.

– Hvis det lykkes, kunne jeg til og med ta et år ut av kalenderen for å reise. Jeg ble ganske besatt av den drømmen. Jeg begynte å se på småhus med naturtomt. Men på sosiale medier ble jeg eksponert for «vanlige» – det å bo fast i en bil. Det fristet meg. Bare pakke bilen og kjøre av gårde, hvor enn det passet. Det var en frihetstanke som jeg ble veldig tiltrukket av, sier Maja.

Hun lånte penger for å kjøpe en varebil og bygge den om, mens hun fortsatt bodde i huset. Da bilen var ferdig, la hun huset ut for salg. Det var enklere sagt en gjort. Usikkerhet

» » »

RENOVERTE: Maja pusset opp varebilen og skapte et hjem hun trives i.

PRIVAT

PRIVAT

VANLIFE: Maja nyter naturen, og tilbringer mye tid ute.

i verdensøkonomien og invasjonen i Ukraina, gjorde at det tok lengre tid enn planlagt å få det solgt. Da hun endelig klarte å selge huset, var det fortsatt litt gjeld igjen.

– Så jeg fortsatte å jobbe, men fant en ny jobb for et halvt år siden, som jeg er fornøyd med. Så nå legger jeg inn litt hverdagseventyr og ferier i stedet for å ta et helt år ut, som var drømmen i utgangspunktet.

Elsker friheten

I to år har Maja bodd i sin ombygde bil på seks kvadratmeter – sammen med både hund og katt. I bilen er det toalett og kjøkken med gass-komfyr, kjøleskap og kaldt vann fra tank. Det er stikkontakt for lading og en luftkanal. Det er litt som en campingbil, bilen er bare litt mindre og minner mer om en håndverkerbil, beskriver Maja.

– Livet i bilen har bare vært positivt. Det gir frihet, og man kan jo sove på de herligste steder. Det var ikke gitt at det ville føles slik. Jeg gamblet, men nesten fra dag én har jeg elsket å bo tett på naturen.

– Det er ikke mye plass, men det betyr at det heller ikke er mye som må ryddes, og heller ikke mange ting å holde rede på. Og selv om jeg blir vekket om natten fordi det regner, er jeg fort-

satt litt nyforelsket i dette livet, for det er bare herlig å være tett på naturen. Selvfølgelig er det enkelte utfordrende aspekter, men de oppveies av de gode, sier Maja.

Den store bonusen ved det enkle livet, er at hun har oppnådd to av målene sine: å bo og leve tett på naturen, og å bli gjeldfri.

Nytt kapittel

Nå er det skrevet et nytt kapittel i Majas historie. Hun har kjøpt sommertomt.

– Det har egentlig vært planen hele tiden, for jeg vet at jeg ikke kan bo i bilen i evigheter. Jeg ville ha en bolig med tilgang til hage. Når det kommer barnebarn, vil jeg gjerne ha mer plass og en fast adresse. Men det var ikke meningen at det skulle skje akkurat nå, sier hun.

Sommerhustomten på Sjællands Odde har gitt Maja en base, men hun forteller at det hverken er innlagt strøm eller vann. Hun rår over to små og enkle hytter. Drømmen er å gjøre dem mer beboelige, slik at de kan fungere som helårsbolig.

– Det passer meg fint å ikke ha mer plass enn de to hyttene. Da har jeg en hytte med det grunnleggende, som er min, og en gjestehytte for barna eller venner som kommer på besøk. Nye eventyr

For seks år siden møtte Maja Sofie Bay, som var naboen til søsteren hennes. Sofie har også gjort noen store økonomiske prioriteringer i sitt liv, og sammen har Maja og Sofie skapt Instagram-profilen Pengero. De har også utgitt en bok med samme navn. Formålet med boken er å inspirere til å få kontroll over egen økonomi, slik at det er økonomisk rom til å drømme om fremtiden.

Livet i bobilen er slettes ikke gitt opp selv om hun nå er huseier igjen.

– Jeg vil gjerne reise rundt i Europa i tre måneder, kanskje et halvt år. Jeg har fortsatt mye jeg vil oppleve med bilen. Så det er ikke bare «hverdags-vanlige», men også «reise-vanlige». Bare i år har jeg vært både i Portugal og Italia, og jeg tar fire uker i Tyrkia til jul. Det gir noe ekstra, du har jo alt med deg, og planlegger egentlig ikke noe på forhånd, forteller Maja.

Maja og døtrene hennes har faktisk hatt noen fine overnattinger på rasteplasser. Det spiller ingen rolle hvor du er, for så snart døra er lukket, føles det som hjemme.

– Og når vi våkner om morgenen, drar vi av sted på eventyr. Så det skal jeg definitivt gjøre mer av.

Sitter du på skjulte skatter?

Gullsmykker, sølvtøy og annet blir fort glemt i skuffer etter at det arves eller faller ut av stil til tross for at det har en verdi.

Hos Roschberg tar vi imot alt slikt uansett om vi får solgt det eller ender opp med å resirkulere metallet. Vi har raskt oppgjør og gode priser.

VI KJØPER

Gull

Sølv

Mynter

Medaljer

Frimerker

Postkort

Roschberg Mynthandel AS

Løkkeveien 1, Oslo

22 55 44 00

Kirkegata 6 Lillestrøm

63 81 76 89

WWW.ROSCHBERG.NO

mail@roschberg.no

NÅR KOMFORT BLIR KUNST

Den nye Hymer B-MC

Fordyp deg i utsøkt design og intelligent teknologi. HYMER B-MC-serien gir deg en reiseopplevelse uten sidestykke – der form og funksjon smelter sammen og forvandler reisen din til en visuelt vakker og behagelig opplevelse. Med innovative romløsninger og smarte funksjoner blir hver tur en reise i førsteklasse. Design din egen bobil og nyt samspillet mellom eleganse og komfort. Ta turen innom din lokale Hymer forhandler og realiser drømmen!

www.hymer.com/no/nb

